

**Správa o účasti Slovenskej republiky na programe Erasmus+
v roku 2017**

jún 2018

Obsah

1.	Úvod	3
2.	Základné informácie o programe Erasmus+	3
3.	Zabezpečenie programu Erasmus+ na národnej úrovni	5
4.	Rozpočet programu Erasmus+ v SR	6
5.	Realizácia decentralizovaných aktivít programu Erasmus+ v roku 2017	6
5.1.	Organizácia výzvy na podanie návrhov projektov na rok 2017	6
5.2.	Hodnotiaci a výberový proces	7
5.3.	Realizácia jednotlivých kľúčových akcií.....	9
5.3.1.	Kľúčová akcia 1 (KA1) – Vzdelávacia mobilita jednotlivcov	9
5.3.1.1.	Školské vzdelávanie	10
5.3.1.2.	Odborné vzdelávanie a príprava.....	10
5.3.1.3.	Vysokoškolské vzdelávanie	12
5.3.1.4.	Vzdelávanie dospelých.....	16
5.3.1.5.	Mládež.....	16
5.3.2.	Kľúčová akcia 2 (KA2) – Strategické partnerstvá	17
5.3.2.1.	Vzdelávanie a odborná príprava.....	18
5.3.2.2.	Mládež.....	21
5.3.3.	Kľúčová akcia 3 (KA3) – Podpora reforiem politík – Štruktúrovaný dialóg: stretnutia mladých ľudí so zástupcami rozhodujúcich subjektov v oblasti mládeže.....	22
6.	Oblasť športu	22
7.	Európska značka pre jazyky	23
8.	Siete zaradené pod program Erasmus+	24
8.1.	Informačná sieť Eurydice	24
8.2.	Sieť centier Euroguidance	25
8.3.	Sieť Europass.....	27
8.4.	Sieť eTwinning	28
8.5.	Sieť EPALE.....	30
8.6.	Sieť národných koordinátorov pre Európsky program pre vzdelávanie dospelých	31
8.7.	Sieť národných koordinačných miest pre implementáciu Európskeho kvalifikačného rámca.....	32
8.8.	Informačná sieť Eurodesk	34
9.	Príprava nového programu EÚ po roku 2020	35
10.	Záver	36
	Zoznam použitých skratiek	38

1. Úvod

Erasmus+¹ je programom Európskej únie (ďalej aj „EÚ“), ktorý podporuje aktivity v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy, mládeže a športu a ktorý sa realizuje v rokoch 2014 – 2020. Hlavnou filozofiou programu Erasmus+ je podpora vzdelávacej mobility, vytváranie inštitucionálnych partnerstiev a podpora politik na základe medzisektorového prístupu, pričom je zameraná na podporu všetkých sektorov vzdelávania (školského vzdelávania, odborného vzdelávania a prípravy (ďalej aj „OVP“), vysokoškolského vzdelávania, neformálneho vzdelávania v práci s mládežou, vzdelávania dospelých).

Ciele programu Erasmus+ vychádzajú zo stratégie Európa 2020 a Strategického rámca európskej spolupráce v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy ET 2020, pričom v roku 2017 pokračoval trend sústredenia sa na prepojenie vzdelávania s trhom práce. Program Erasmus+ poskytuje granty pre široké spektrum akcií a aktivít v oblasti vzdelávania, OVP, mládeže a športu. Program dáva príležitosť študentom, žiakom, pedagogickým zamestnancom, pracovníkom s mládežou a dobrovoľníkom absolvovať časť svojho vzdelávania či odbornej prípravy v zahraničí a zlepšiť tak svoje poznatky, zručnosti a šance uplatniť sa na trhu práce. Program podporuje organizácie, ktoré sa môžu zapájať do projektovej spolupráce a v rámci partnerstiev spoločne používať inovácie vo vzdelávaní, odbornej príprave a v oblasti práce s mládežou. Akcia Šport podporuje aktivity v rámci masového športu a prostredníctvom cezhraničnej spolupráce môže riešiť aj problémy, ako sú ovplyvňovanie výsledkov zápasov, doping, násilie a rasizmus.

Program Erasmus+ okrem toho, že v roku 2017 oslavoval 30. výročie svojej existencie, sa dostal aj do polovice obdobia svojej implementácie. Tento fakt predznamenal aktivity zamerané na vyhodnotenie stavu realizácie programu, a to ako na úrovni jednotlivých krajín (tzv. priebežné hodnotenie programu), tak aj hodnotenie programu na európskej úrovni s víziou prípravy nového programového obdobia post-2020. Program Erasmus+ pokračoval aj v roku 2017 v rôznych dynamických zmenách, pričom tento rok bol okrem iného zameraný na:

- návrh zmeny štruktúry a formy podávania prihlášok,
- prípravu na zavedenie novej iniciatívy – dlhodobej mobility v oblasti OVP – tzv. ErasmusPRO,
- prípravu na zavedenie iniciatívy Európsky zbor solidarity.

Ideové smerovanie programu sa aj naďalej zameriavalo predovšetkým na inklúziu a posilňovanie európskych hodnôt. Rok 2017 bol významný aj z dôvodu prípravy rôznych dokumentov, predovšetkým z hľadiska diskusie o ďalšom smerovaní nástroja Europass a s ním súvisiacich platforiem a rámcov, predovšetkým rozvoja digitálnych kompetencií. Ďalším faktorom, ktorý počas informačnej kampane ovplyvňoval prácu národných agentúr, sú (predpokladané) dopady „brexitu“ na program ako taký.

2. Základné informácie o programe Erasmus+

Účastnícke krajiny programu Erasmus+ sa členia na a) *krajiny programu* [členské štáty EÚ, kandidátske a potenciálne kandidátske krajiny EÚ, krajiny Európskeho združenia voľného obchodu (v súčasnosti s výnimkou Švajčiarska)] a b) *partnerské krajiny* (t.j. krajiny, na ktoré

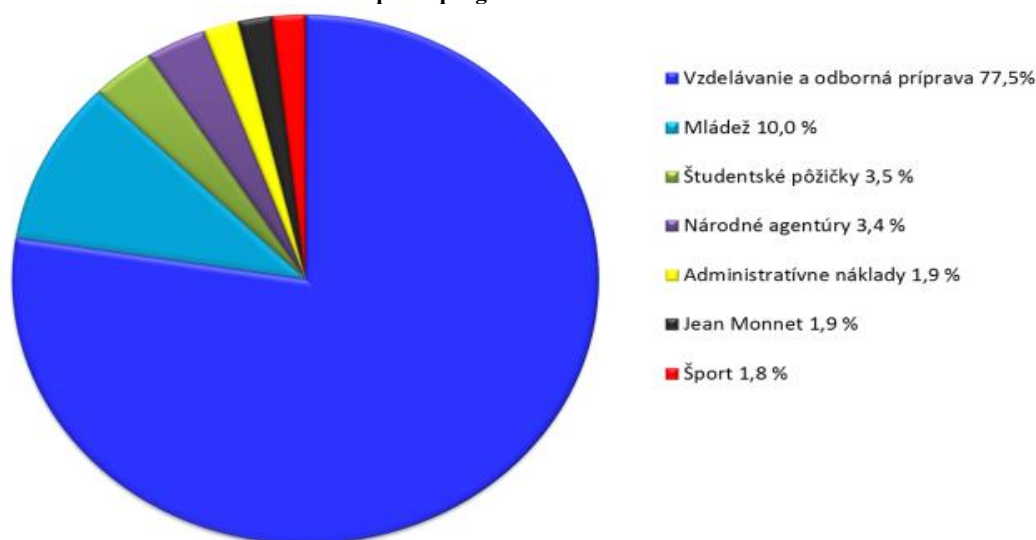
¹ Program Erasmus+ bol schválený Nariadením Európskeho parlamentu a Rady č. 1288/2013 z 11. decembra 2013, ktorý sa zriaďuje „Erasmus+“: program Únie pre vzdelávanie, odbornú prípravu, mládež a šport, a ktorým sa zrušujú rozhodnutia č. 1719/2006/ES, č. 1720/2006/ES a č. 1298/2008/ES <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013R1288&from=SK>

sa vzťahuje Európska susedská politika, resp. uzavreli s EÚ dohody umožňujúce ich účasť na programoch EÚ).

Všeobecný rozpočet programu Erasmus+

Všeobecný európsky rozpočet programu Erasmus+ bol stanovený na roky 2014 – 2020 vo výške 14,77 mld. eur. Rozpočet programu bol navýšený aj o finančné prostriedky určené na rozvoj medzinárodnej dimenzie vysokoškolského vzdelávania s partnerskými krajinami, a to z rôznych externých nástrojov EÚ. Na spoluprácu s partnerskými krajinami v oblasti vysokoškolského vzdelávania vyčlenila EÚ dodatočné zdroje vo výške 1,68 mld. eur. Rozdelenie celkového rozpočtu programu Erasmus+ predstavuje graf č. 1:

Graf č. 1: Rozdelenie všeobecného rozpočtu programu Erasmus+

Štruktúra programu Erasmus+

Akcie programu Erasmus+ sú rozdelené na decentralizované a centralizované. Decentralizované akcie sú riadené národnými agentúrami v každej účastníckej krajine programu. Centralizované akcie sú riadené priamo Výkonnou agentúrou pre vzdelávanie, audiovizuálny sektor a kultúru so sídlom v Bruseli (ďalej len „EACEA“). Pre záujemcov o spoluprácu s partnerskými krajinami existujú v každej národnej agentúre kontaktné body a v partnerských krajinách sú vytvorené národné kancelárie Erasmus+.

Program Erasmus+ podporuje nasledovné *klúčové akcie (KA)*:

1. **Vzdelávacia mobilita jednotlivcov (mobilitné projekty) (KA1)** – mobilita pedagogických zamestnancov v školskom vzdelávaní a vzdelávaní dospelých, mobilita žiakov a pedagogických zamestnancov v OVP, mobilita študentov a pedagogických zamestnancov vysokých škôl z krajín programu a partnerských krajín, výmeny mládeže, dobrovoľnícka služba (tvorí najmenej 63 % rozpočtu);
2. **Spolupráca v oblasti inovácií a výmeny osvedčených postupov (projekty partnerstiev) (KA2)** – projekty strategických partnerstiev, partnerstiev medzi svetom práce a inštitúciami vzdelávania a odbornej prípravy, vrátane projektov nazvaných znalostné aliancie a aliancie pre sektorové zručnosti, a projekty podporných IT platforiem, vrátane siete eTwinning (predstavuje najmenej 28 % rozpočtu);
3. **Podpora reforiem politik (najmä centralizované aktivity) (KA3)** – podpora politického dialógu, národných centier uznávania dokladov, štruktúrovaného dialógu s mladými ľuďmi, sietí Eurydice, Euroguidance a Eurodesk (tvorí najmenej 4,2 % rozpočtu).

Osobitnou aktivitou v programe Erasmus+ je nástroj záruk za študentské pôžičky pre študentov, ktorí študujú v druhom cykle vysokoškolského vzdelávania v inej krajine programu. Nástroj záruk sa v roku 2017 využíval v Španielsku, Francúzsku, Spojenom kráľovstve a Turecku a na univerzitách v Luxembursku a na Cypre. Vzhľadom na minimálne využívanie tohto nástroja bol jeho rozpočet významne znížený a prostriedky presmerované na mobilitu jednotlivcov v oblasti vysokoškolského vzdelávania.

3. Zabezpečenie programu Erasmus+ na národnej úrovni

Národným orgánom pre program Erasmus+ je Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR (ďalej len „ministerstvo“). Slovenská republika (ďalej len „SR“) sa ako členský štát EÚ na európskej úrovni podieľa na riadení programu v spolupráci s EK – má nominovaných zástupcov do Výboru Erasmus+. Na národnej úrovni je program riadený ministerstvom, ktoré zodpovedá za celkovú realizáciu programu a schvaľuje pracovný program oboch národných agentúr programu Erasmus+ (ďalej aj „NA“) na nasledujúci kalendárny rok. Ministerstvo zároveň zabezpečuje a poskytuje finančné prostriedky na dofinancovanie aktivít programu zo zdrojov štátneho rozpočtu (mobility vysokoškolských študentov Erasmus). Zamestnanci ministerstva sú členmi Výboru Erasmus+ pri EK, Internej pracovnej skupiny Erasmus+ na Slovensku a majú status pozorovateľov pri výberových komisiách programu, zriadených pri NA, ktoré sa zaoberajú podanými prihláškami.

Za realizáciu programu Erasmus+ sú v SR zodpovedné dve národné agentúry programu Erasmus+:

- Slovenská akademická asociácia pre medzinárodnú spoluprácu (ďalej aj „SAAMS“), ktorá pôsobí ako Národná agentúra Erasmus+ pre oblasť vzdelávania a odbornej prípravy (www.saaic.sk),
- IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže (ďalej aj „IUVENTA“), ktorá je Národnou agentúrou pre oblasť mládeže a športu (www.iuventa.sk).

NA zabezpečovali na základe požiadaviek EK realizáciu programu od vyhlásenia výzvy na podanie prihlášok, informačnú kampaň a konzultácie, registráciu, hodnotenie a výber projektov, kontrahovanie, monitorovanie a audit projektov až po konečné zúčtovanie pridelených finančných prostriedkov EK. Pritom sa riadili aktuálnou príručkou pre NA implementujúce program Erasmus+, ktorú vypracovala EK.

Do realizácie programu Erasmus+ ďalej vstupovali:

- Interná pracovná skupina Erasmus+, v ktorej sú zastúpené relevantné organizačné útvary ministerstva,
- externí hodnotitelia (experti), ktorí hodnotili podané prihlášky a projekty, prípadne podľa požiadaviek aj záverečné správy a výsledky projektov,
- výberové komisie (zložené z nominovaných zástupcov kľúčových inštitúcií), ktoré na základe hodnotení expertov kontrolovali hodnotiaci proces a navrhovali na schválenie najlepšie hodnotené prihlášky a žiadosti,
- interní a externí audítori, ktorí každoročne kontrolovali realizáciu pracovných programov NA a využívania finančných prostriedkov EK v NA a u vybraných príjemcov grantov.

Ďalšie informácie o programe Erasmus+ sú zverejnené na:

- webovom sídle programu Erasmus+ v Slovenskej republike www.erasmusplus.sk
- webovom sídle EK http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/index_sk.htm.

4. Rozpočet programu Erasmus+ v SR

Z celkového rozpočtu programu Erasmus+ bolo pre SR na rok 2017 vyčlenených 28 978 566 eur (nárast o cca. 23 %), z toho 24 342 475 eur pre oblasť vzdelávania a odbornej prípravy (nárast oproti roku 2016 o cca. 20 %) a 4 636 091 eur pre oblasť mládeže (nárast oproti predchádzajúcemu roku o viac ako 30 %). Finančné prostriedky, ktoré EK vyčlenila pre SR na oblasť vzdelávania a odbornej prípravy, pochádzali z dvoch rozpočtových kapitol nasledovne: z rozpočtovej kapitoly 1 (spolupráca s krajinami programu) bolo pre SR vyčlenených 22 542 819 eur a z rozpočtovej kapitoly 4 (spolupráca s partnerskými krajinami) bol nakontrahovaný grant vo výške 1 799 656 eur. Informáciu o rozdelení rozpočtu programu Erasmus+ pre SR na rok 2017 uvádza tabuľka č. 1:

Tabuľka č. 1: Rozdelenie rozpočtu programu Erasmus+ pre SR na rok 2017

	KPúčová akcia 1: Vzdelávacia mobilita jednotlivcov	KPúčová akcia 2: Strategické partnerstvá	Spolu v EUR
Oblasť vzdelávania a odbornej prípravy – kapitola 1			
- školské vzdelávanie	824 113	3 026 244	3 850 357
- OVP	4 855 816	1 454 880	6 310 696
- vysokoškolské vzdelávanie	10 421 837	688 738	11 110 575
- vzdelávanie dospelých	128 471	1 142 720	1 271 191
Oblasť vzdelávania a odbornej prípravy – kapitola 4			
- vysokoškolské vzdelávanie	1 799 656	0	1 799 656
Spolu v EUR	18 029 893	6 312 582	24 342 475
Oblasť mládeže	3 795 837	683 649	4 636 091*
SPOLU V EUR	21 825 730	6 996 231	28 978 566*

* Finančné prostriedky vo výške 156 605 eur boli v sektore mládeže vyčlenené na decentralizované aktivity v rámci KA3 – Podpora reforiem politik.

5. Realizácia decentralizovaných aktivít programu Erasmus+ v roku 2017

5.1. Organizácia výzvy na podanie návrhov projektov na rok 2017

Výzva na podanie návrhov projektov v programe Erasmus+ na rok 2017 bola EK vyhlásená v Úradnom vestníku EÚ dňa 20. 10. 2016. NA zverejnili všetky dokumenty potrebné na aktívne zapojenie sa do výzvy na webovom sídle programu Erasmus+ v SR. Informačná a komunikačná stratégia bola zabezpečovaná v úzkej spolupráci oboch NA Erasmus+ v SR. Podmienky spolupráce sú zakotvené v zmluve o spolupráci medzi oboma NA. Spoločná informačná a komunikačná stratégia oboch NA sa zameriavala na pravidelnú aktualizáciu webového sídla programu Erasmus+, tvorbu informačných materiálov a letákov, organizovanie informačných a školiacich podujatí pre užívateľov programu, vzájomnú účasť NA na výberovom procese, spoločnú účasť na veľkých podujatiach a festivaloch (napr. Pohoda 2017, Profesia Days, Deň jazykov) a pod.

SAAMS v spolupráci s IUVENTOU spustila informačnú kampaň k výzve na predkladanie návrhov projektov na rok 2017 v rámci programu Erasmus+ už v novembri 2016 a zorganizovala 3 informačné a školiace semináre v Bratislave, Žiline a Košiciach. Zároveň SAAMS v priebehu roku 2017 zorganizovala v Košiciach, Banskej Bystrici a Bratislave inštruktážne semináre zamerané na vyplňanie žiadostí KA1 a KA2 pre sektory

školského vzdelávania, OVP a vzdelávania dospelých, ako aj na manažment projektov a prípravu priebežných a záverečných správ. Na 16 podujatiach sa zúčastnilo spolu 1 116 účastníkov. Všetky prezentácie z týchto seminárov boli následne uverejnené na webovej stránke www.erasmusplus.sk. Každoročnou súčasťou informačnej kampane, ktorú organizuje SAAMS, sú informačné stretnutia pre Erasmus koordinátorov vysokých škôl, ktoré sa konali v júni 2017 v Banskej Bystrici a v novembri 2017 v Bratislave. Informačné a inštruktážne semináre len pre vysoké školy boli zamerané na podávanie prihlášok v rámci KA1 a na realizáciu projektov z predchádzajúcich výziev. Záujemcom o podanie prihlášky boli okrem informačných seminárov poskytnuté aj konzultácie formou individuálnych stretnutí v NA alebo formou e-mailu či telefonických hovorov. IUVENTA v júni 2017 zorganizovala pre úspešných žiadateľov informačný a inštruktážny seminár Nalieváreň, ktorého cieľom je podporiť kvalitu realizovaných projektov. Prvožiadateľov, mladých lídrov, mladých ľudí s nedostatkom príležitostí, alebo rómske menšiny IUVENTA oslovovala najmä v spolupráci s regionálnymi koordinátormi, ktorí v roku 2017 na lokálnej úrovni pripravili 31 školiacich aktivít, kde prezentovali možnosti programu. Potenciálne hostiteľské a vysielajúce organizácie pre dobrovoľnícke aktivity v rámci programu Erasmus+ boli pozvané na akreditačné školenia, kde získali komplexné informácie o spôsobe získania akreditácie a zapojenia sa do KA1. V roku 2017 boli zorganizované tri takéto školenia. V októbri 2017 SAAMS v spolupráci s IUVENTOU spustila informačnú kampaň k výzve na predkladanie návrhov projektov na rok 2018, pričom zorganizovala 3 informačné a školiace semináre v Bratislave, Zvolene a Košiciach, na ktorých sa zúčastnilo 446 účastníkov.

Informácie o Výzve na predkladanie návrhov 2017 boli zverejnené na internetovej stránke programu www.erasmusplus.sk, ako aj na facebookovom profile Erasmusplus SK a v denníkoch Sme, Pravda a Korzár, v časopise Dobrá škola a na portáli a v katalógu Education (www.education.sk).

5.2. Hodnotiaci a výberový proces

Hodnotenie prihlášok sa uskutočnilo v súlade s príslušnými aktualizovanými dokumentmi EK, t.j. výzvou na predloženie návrhov projektov v programe Erasmus+ na rok 2017, príručkou pre NA na rok 2017 a príručkou pre hodnotenie kvality pre hodnotiteľov prihlášok 2017, ktorú EK pripravila pre akcie riadené zo strany NA. Hodnotenie oprávnenosti prihlášok vykonali zamestnanci NA podľa kritérií stanovených EK. Vzhľadom na to, že hodnotenie všetkých prihlášok sa realizovalo cez elektronickú platformu EK s názvom OEET (Online Expert Evaluation Tool – elektronický nástroj na hodnotenie prihlášok expertmi), pri hodnotení sa postupovalo aj podľa príručky o používaní daného nástroja.

Splnenie formálnych kritérií overoval zodpovedný zamestnanec NA za príslušnú akciu. V prípade, že projekt nespĺňal formálne kritériá, nebol ďalej posudzovaný. Kvalitatívne hodnotenie prihlášok vykonávali v SAAMS externí hodnotitelia, ktorí splnili podmienky výzvy pre externých hodnotiteľov a boli zaradení do databázy externých hodnotiteľov. Každý projekt bol hodnotený 2 externými hodnotiteľmi, ktorým bol projekt pridelený na základe ich odbornosti a skúseností. Výnimku tvorili prihlášky na aktivity nadnárodnej spolupráce (ďalej aj „TCA), ktoré sú podľa pravidiel EK hodnotené výlučne interne povereným zamestnancom NA a schvaľované internou komisiou NA, ako aj žiadosti o udelenie charty na mobility v OVP, ktoré hodnotí 1 interný a 1 externý hodnotiteľ. V IUVENTE boli prihlášky tiež hodnotené 2 hodnotiteľmi, pričom prihlášky v rámci KA1 boli hodnotené buď 2 externými hodnotiteľmi, alebo 1 interným a 1 externým hodnotiteľom a projekty KA2 a KA3 boli hodnotené 1 interným a 1 externým hodnotiteľom. V súlade s požiadavkou EK absolvovali

všetci hodnotitelia školenie zamerané na základné informácie o programe Erasmus+, hodnotenie projektov, používanie systému OEET, ako aj na vysvetlenie zásad kvalitatívneho hodnotenia prihlášok.

Pre oblasť vzdelávania a odbornej prípravy boli vyhlásené dva predkladacie termíny – 2. 2. 2017 pre KA1 a 29. 3. 2017 pre KA2. V SAAMS bolo do hodnotenia projektov zapojených 95 externých hodnotiteľov, pričom hodnotenie prebiehalo od marca do polovice júna 2017. Databáza expertov sa priebežne dopĺňala na základe otvorenej výzvy na prihlasovanie sa externých hodnotiteľov zverejnenej na webovom sídle programu. Zaujímavosťou, ktorí zaslali vyplnený dotazník a preukázali predchádzajúce skúsenosti pri realizácii či hodnotení nadnárodných projektov a primeranú odbornosť (potvrdenú publikačnou činnosťou, praxou a pod.), boli zaradení do databázy expertov, v ktorej je v súčasnosti vyše 270 potenciálnych hodnotiteľov. Hodnotitelia boli z databázy vybraní na základe predchádzajúcich skúseností a odborného zamerania ich súčasného pracovného zaradenia, pričom bolo do hodnotiacej procedúry zapojených vyše 10 % nových hodnotiteľov. Jeden z hodnotiteľov projektu bol poverený vypracovať konsolidované hodnotenie, ktoré zodpovedalo bodovému hodnoteniu projektu a bolo zaslané ako spätná väzba podávateľom projektov. Po hodnotiacom procese zasadala troj až päťčlenná výberová komisia (v závislosti od typu vzdelávania), ktorú tvorili zástupcovia ministerstva, sociálnych partnerov a odborníkov na jednotlivé typy vzdelávania. Primárnou úlohou výberovej komisie bolo overiť procedúru výberového procesu, nie vyberať projekty. V roku 2017 zasadli výberové komisie päťkrát.

V roku 2017 boli pre oblasť mládeže v rámci programu Erasmus+ vyhlásené tri predkladacie termíny – 2. 2. 2017, 26. 4. 2017 a 4. 10. 2017. Podobne aj IUVENTA využívala tím externých hodnotiteľov, ktorý bol tiež vytvorený na základe výzvy na prihlasovanie sa externých hodnotiteľov zverejnenej v januári a následne októbri 2017. Školenia týchto hodnotiteľov prebehli v marci 2017 a januári 2018. Hlavnými kvalitatívnymi kritériami výberu externých hodnotiteľov boli predovšetkým znalosť projektového manažmentu, projektového myslenia a projektového cyklu, skúsenosti s posudzovaním žiadostí v iných grantových schémach a programoch, skúsenosti v oblasti práce s mládežou a neformálnym vzdelávaním, či znalosť základných dokumentov z oblasti mládežníckej politiky. V súčasnosti tím externých hodnotiteľov pozostáva z 38 expertov. Po hodnotiacom procese zasadala šesťčlenná výberová komisia, ktorú tvoria zástupcovia nezávislých organizácií a inštitúcií – Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity, ZMOS, Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska, OZ Arcus, OZ Stefani a Univerzita Tomáša Baťu v Zlíne. Na základe dvoch písomných hodnotení/posudkov k príslušnému projektu výberová komisia odporúčala podporiť, prípadne nepodporiť predložený projekt. V roku 2017 zasadla výberová komisia trikrát.

Podľa pokynov zaslaných EK majú NA administratívnu a organizačnú zodpovednosť za hodnotenie návrhov projektov. Na základe požiadavky EK boli zoznamy schválených projektov zverejnené na webovom sídle programu <http://www.erasmusplus.sk>. Každý žiadateľ však súčasne dostáva aj písomnú informáciu o výsledku výberovej procedúry, ako aj informácie o ďalších krokoch a dokumenty týkajúce sa riadenia projektu.

5.3. Realizácia jednotlivých kľúčových akcií

5.3.1. Kľúčová akcia 1 (KA1) – Vzdelávacia mobilita jednotlivcov

KA1 je určená pre študentov vysokých škôl, žiakov v počiatočnom OVP, pedagogických zamestnancov a zamestnancov v oblasti vysokoškolského vzdelávania, školského vzdelávania, OVP a vzdelávania dospelých. Pre študentov vysokých škôl a žiakov v OVP je cieľom predovšetkým ich osobný rozvoj, zlepšenie jazykových zručností, vzdelávacích výsledkov a zvýšenie zamestnateľnosti. Pre zamestnancov je zase cieľom zlepšenie odborných kompetencií, pripravenosti na zmeny z hľadiska modernizácie a internacionalizácie vzdelávacej inštitúcie a zvýšenie kvality vo výučbe a učení. Všetky podporované aktivity musia mať pozitívny a dlhodobý vplyv nielen na účastníkov, ale aj na zapojené organizácie. KA1 zároveň podporuje projekty zamerané na mobilitu mladých ľudí a pracovníkov s mládežou. V prípade mladých ľudí a dobrovoľníkov podporuje tento typ projektov väčší zmysel pre iniciatívu a podnikanie, širšie interkultúrne povedomie, aktívnejšie zapojenie sa do spoločnosti, lepšiu informovanosť o hodnotách EÚ. Pracovníkom s mládežou dáva možnosť profesionálneho rozvoja, tvorby partnerstiev v oblasti práce s mládežou prostredníctvom školení, seminárov, pracovných stáží a pod. Z hľadiska počtu partnerov v projekte ide minimálne o 2 organizácie z 2 rôznych krajín programu Erasmus+.

Oprávnené aktivity v KA1 v roku 2017 boli:

- V oblasti vzdelávania a odbornej prípravy
 - školské vzdelávanie – výučba/d'alsie vzdelávanie, hospitácie, štruktúrované kurzy pre pedagogických zamestnancov v školskom vzdelávaní;
 - OVP – odborná stáž pre žiakov, čerstvých absolventov a výučba, pracovná stáž, hospitácie (tzv. job shadowing) pre pedagogických zamestnancov v oblasti OVP;
 - vysokoškolské vzdelávanie – mobilita študentov (študijný pobyt na partnerskej vysokej škole alebo pracovná stáž v podniku) a mobilita zamestnancov vysokých škôl (výučba na vysokej škole alebo školenie v zahraničí);
 - vzdelávanie dospelých – výučba/d'alsie vzdelávanie, hospitácie, štruktúrované kurzy pre zamestnancov v oblasti vzdelávania dospelých.

- V oblasti mládeže
 - mládežnícke výmeny – umožňujú skupinám mladých ľudí z rôznych krajín stretávať sa na 5 až 21 dní, pričom rozvíjajú svoje kompetencie, oboznamujú sa so spoločensky významnými témami najmä prostredníctvom partnerského učenia sa, posilňujú hodnoty ako solidarita a demokracia;
 - Európska dobrovoľnícka služba (ďalej len „EDS“) – umožňuje mladým ľuďom zúčastniť sa dobrovoľníckej služby v trvaní až 12 mesiacov v zahraničí v rámci EÚ alebo mimo nej;
 - odborná príprava pracovníkov s mládežou a vytváranie sietí – podporuje profesionálny rozvoj pracovníkov s mládežou prostredníctvom činností, ako sú semináre, školenia, kurzy odbornej prípravy, kontaktné semináre, študijné návštevy alebo stáže v organizácii, ktorá pôsobí v oblasti mládeže.

Tabuľka č. 2: Prehľad projektov podaných a schválených v rámci výzvy 2017 v KA1

Sektor	Podané projekty	Schválené projekty	Miera úspešnosti v %
Oblasť vzdelávania a odbornej prípravy	368	228	61,96
školské vzdelávanie	118	63	53,39

OVP	185	107	57,84
vysokoškolské vzdelávanie – kapitola 1	34	34	100,00
vysokoškolské vzdelávanie – kapitola 4	21	15	71,43
vzdelávanie dospelých	10	9	90,00
Oblasť mládeže	322	129	40,06
SPOLU	690	357	51,74

5.3.1.1. Školské vzdelávanie

Cieľom KA1 v sektore školského vzdelávania je rozvíjať medzinárodnú spoluprácu materských, základných a stredných škôl formou mobilityných projektov zameraných na ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov, a to účasťou na kurzoch alebo strategických partnerstvách, v ktorých bolo možné naplánovať aktivity, ako partnerstvá, individuálna mobilita žiakov, školské partnerstvá a pod. Cieľovou skupinou boli zamestnanci v sektore školského vzdelávania.

V roku 2017 bolo podaných 118 prihlášok, čo oproti minulému roku predstavuje nárast o 14,56 %. Do kvalitatívneho hodnotenia postúpilo 116 prihlášok (nárast o 16 % oproti roku 2016). Projekty podávali predovšetkým základné školy, základné školy s materskou školou, pričom ich percentuálny podiel na celkovom počte prihlášok predstavoval takmer 50 %. Materské školy podali 4 prihlášky, čo predstavuje zmenu oproti minulému roku, kedy samostatne nepodala prihlášku žiadna materská škola. Stredné školy, všeobecnovzdelávacie aj odborné spolu, majú v prihláškach 37-percentný podiel. 2 prihlášky si podali špeciálne školy, čo je o 1 menej ako v roku 2016, a 1 prihlášku si podala ZUŠ. Najviac projektov bolo podaných v Žilinskom (26 prihlášok), Košickom (22 prihlášok) a Banskobystrickom kraji (20 prihlášok). Najmenej prihlášok prišlo z Nitrianskeho kraja (4 prihlášky). Možno konštatovať, že medziročný rozdiel sú v rámci jednotlivých krajov minimálne.

Témy, na ktoré sa podané projekty zameriavali, boli veľmi rôznorodé. Prevládali výučba a učenie sa cudzích jazykov; nové inovatívne osnovy/vzdelávacie metódy/tvorba vzdelávacích programov; inštitúcie a/alebo metódy zamerané na zlepšenie kvality (rozvoj škôl); medzinárodná spolupráca, medzinárodné vzťahy, rozvojová spolupráca; IKT – nové technológie – digitálne zručnosti; pedagogika a didaktika. V podaných prihláškach bola plánovaná mobilita pre 694 zamestnancov škôl (nárast o 10,5 % oproti roku 2016). Pretrváva trend, že prevažná časť mobilít (521) bola naplánovaná na účasť na štruktúrovaných kurzoch. Za účelom hospitácie v partnerskej inštitúcii bolo plánovaných 171 mobilít (nárast až o 71 %) a na výučbu v zahraničí 2 mobility (pokles až o 83 %). Najčastejšími cieľovými krajinami projektov boli Veľká Británia, Česká republika, Taliansko, Malta a Portugalsko.

Rozpočet pre KA1 v rámci sektora školského vzdelávania na rok 2017 bol zo strany EK schválený vo výške 824 113 eur. Za túto sumu bolo schválených 63 mobilityných projektov s celkovým rozpočtom 811 862 eur, pričom na rezervný zoznam bolo zaradených ďalších 15 prihlášok. Z nich bolo nakoniec schválených a nakontrahovaných 12 projektov. V nich počet plánovaných mobilít dosiahol 435 účastníkov.

5.3.1.2. Odborné vzdelávanie a príprava

Oblasť OVP bola zameraná na podporu účastníkov OVP pri získavaní a využívaní vedomostí, zručností a kvalifikácií s cieľom zlepšiť ich osobný rozvoj, zamestnateľnosť a účasť

na európskom trhu práce, na podporu zvýšenia kvality a inovácie systémov, inštitúcií a praxe OVP, na zvýšenie príťažlivosti OVP a mobility pre zamestnávateľov a jednotlivcov a na uľahčenie mobility pracujúcich účastníkov odbornej prípravy. Cieľovými skupinami boli žiaci OVP a čerství absolventi OVP (do 1 roka od ukončenia štúdia) a ich sprevádzajúce osoby a zamestnanci v OVP.

Od roku 2015 je špecifikom tohto sektora tzv. charta pre mobility v oblasti OVP. Získanie charty pre mobility OVP umožňuje držiteľom podávať od roku 2016 žiadosti v rámci KA1 zjednodušeným spôsobom. Jej cieľom je tiež podporiť budovanie kapacít vysielajúcich organizácií pre organizovanie kvalitnej mobility pre žiakov a zamestnancov, pričom sa zároveň podporuje a ďalej rozvíja kvalita mobility. Charta pre mobility OVP sa udeľuje na celé obdobie trvania programu Erasmus+ a podlieha monitorovaniu. Z jej udelenia nevyplýva žiadne priame financovanie a ani žiadne záruky na financovanie v rámci KA1. Tieto prihlášky nepodliehajú kvalitatívnemu hodnoteniu, len hodnoteniu formálnej oprávnenosti.

V roku 2017 bolo podaných 185 prihlášok (vrátane 23 žiadostí od držiteľov chárt). Žiadosti držiteľov chárt v OVP boli posúdené len z hľadiska formálnej oprávnenosti, a tak do ďalšieho hodnotenia postúpilo len 162 prihlášok zameraných na mobilitu žiakov a zamestnancov v OVP (medziročný pokles o 14 prihlášok). Pokles počtu prihlášok čiastočne súvisí aj s tým, že 11 prihlášok podali noví držiteľia charty v roku 2017, ktorí v roku 2016 žiadali o grant štandardným spôsobom. Dve prihlášky boli podané koordinátormi národných konzorcií. Pri kontrole formálnej oprávnenosti týchto 162 prihlášok boli z posudzovania vyradené 2 prihlášky, ktoré podala jedna organizácia v tom istom sektore k tomu istému termínu. Do kvalitatívneho hodnotenia tak postúpilo 160 prihlášok. Najviac prihlášok (99,38 %) podali stredné odborné školy. 1 prihlášku podala mimovládna organizácia – koordinátor národného konzorcia. Z hľadiska regionálneho pokrytia možno konštatovať, že držiteľia charty pre mobility OVP majú sídlo vo všetkých krajoch, okrem Trnavského kraja. Najviac zastúpený bol Banskobystrický (6 prihlášok) a Trenčiansky kraj (5 prihlášok). Najmä v prípade Trenčianskeho kraja ide o pozitívny vývoj, keďže tento kraj je tradične najmenej zastúpený v klasických mobilitných projektoch. V klasických mobilitných projektoch boli zastúpené všetky kraje, najviac Prešovský (30 prihlášok) a Banskobystrický kraj (29 prihlášok). Pozitívnym bolo aj zapojenie Nitrianskeho kraja s 23 prihláškami. Najmenej prihlášok prišlo už tradične z Trenčianskeho kraja (7). Podobne ako v predchádzajúcom roku bolo zastúpenie jednotlivých krajov vyváženejšie ako na začiatku programu Erasmus+, s výnimkou slabého zastúpenia Trenčianskeho kraja.

Témy, na ktoré sa podané projekty zameriavali, boli rôznorodé. Najčastejšie sa projekty venovali témam ako medzinárodná spolupráca, medzinárodné vzťahy, rozvojová spolupráca; inštitúcie a/alebo metódy zamerané na zlepšenie kvality (rozvoj škôl); problematika trhu práce, vrátane kariérového poradenstva/nezamestnanosť mladých ľudí; podniky, priemysel a MSP (vrátane podnikateľstva); IKT – nové technológie – digitálne zručnosti. V prihláškach sa objavili aj nové témy, ako sociálny dialóg a výskum a inovácie.

V podaných prihláškach mobilitných projektov pre držiteľov charty pre mobility v oblasti OVP bola plánovaná mobilita pre 830 účastníkov, z toho bolo 629 žiakov, 101 sprevádzajúcich osôb a 100 zamestnancov OVP. Z pohľadu mobilitných aktivít:

- 327 žiakov OVP a 49 sprevádzajúcich osôb sa plánovalo zúčastniť na stáži v podnikoch v zahraničí;
- 302 žiakov OVP a 52 sprevádzajúcich osôb sa plánovalo zúčastniť na stáži v inštitúciách odbornej prípravy v zahraničí;

- 94 pedagogických zamestnancov sa plánovalo zúčastniť na odbornej príprave zamestnancov v zahraničí;
- 6 pedagogických zamestnancov sa plánovalo zúčastniť na výučbe/školení v zahraničí.

V podaných prihláškach klasických mobilitných projektov bola plánovaná mobilita pre 4 040 účastníkov (o 504 účastníkov menej ako v roku 2016 – pokles bol spôsobený tým, že 11 noví držitelia charty podali prihlášku mobilitných projektov pre držiteľov charty pre mobility v oblasti OVP), z toho bolo 3 450 žiakov/čerstvých absolventov, 157 zamestnancov OVP a 433 sprevádzajúcich osôb. Z pohľadu mobilitných aktivít:

- 2 586 žiakov/čerstvých absolventov OVP a 317 sprevádzajúcich osôb sa plánovalo zúčastniť na stáži v podnikoch v zahraničí;
- 864 žiakov/čerstvých absolventov OVP a 115 sprevádzajúcich osôb sa plánovalo zúčastniť na stáži v inštitúciách odbornej prípravy v zahraničí;
- 146 pedagogických zamestnancov a 1 sprevádzajúca osoba sa plánovali zúčastniť na odbornej príprave zamestnancov v zahraničí;
- 11 pedagogických zamestnancov sa plánovalo zúčastniť na výučbe/školení v zahraničí.

V roku 2017 bola v schválených mobilitných projektoch v OVP celkovo naplánovaná účasť 11 osôb so špeciálnymi potrebami a 428 osôb s nedostatkom príležitostí. Z hľadiska cieľových krajín mobilit plánovali žiadatelia vyslať účastníkov mobilit do 22 európskych krajín, čo je o 7 krajín menej ako v roku 2016. V zozname sa už nenachádzajú tieto krajiny: Grécko, Holandsko, Rumunsko, Chorvátsko, Belgicko, Dánsko, Luxembursko, t. j. krajiny, ktoré boli aj v minulosti zastúpené vo veľmi malej miere. Prvenstvo má tradične Česká republika, ktorá sa vyskytovala v 81 prihláškach (takmer 44 %) a do ktorej plánovalo vycestovať až 1 605 účastníkov (33 % z celkového počtu účastníkov). Súvisí to aj s tým, že v prípade mobilit do Českej republiky neexistuje jazyková bariéra. Dobré zastúpenie má aj Veľká Británia, ktorá je cieľovou krajinou v 36 prihláškach (19,46 %). Ďalšími populárnymi krajinami boli Nemecko, Taliansko, Španielsko a Maďarsko.

Celkový rozpočet pre KA1 – OVP schválila EK vo výške 4 855 816 eur. Z uvedených prostriedkov bolo schválených na financovanie 23 prihlášok projektov pre držiteľov charty pre mobility OVP s celkovým grantom 1 294 644 eur a 84 prihlášok klasických mobilitných projektov s navrhovaným grantom vo výške 3 563 054 eur. Na rezervný zoznam bolo zaradených ďalších 7 prihlášok, z ktorých boli po ukončení kontraktácie projektov prvé 3 prihlášky aj schválené. Počet plánovaných mobilit v schválených projektoch (chartových a klasických) za rok 2017 je spolu 2 219 žiakov na stáži, 57 pedagogických zamestnancov, ako aj 279 sprevádzajúcich osôb.

5.3.1.3. Vysokoškolské vzdelávanie

Oblasť vysokoškolského vzdelávania mala za cieľ podporovať vytvorenie európskeho priestoru vysokoškolského vzdelávania a posilňovať prínos vysokoškolského a vyššieho odborného vzdelávania k inováciám. Oprávnenými žiadateľmi boli vysoké školy, ktorým bola zo strany EK udelená Európska charta pre vysokoškolské vzdelávanie (ďalej len „charta ECHE“), alebo konzorcium, v ktorom boli zastúpené minimálne 2 vysoké školy s chartou ECHE a ktorému bola národnou agentúrou udelená na základe žiadosti akreditácia. Cieľovými skupinami boli zamestnanci a študenti vysokých škôl. Pridelenie charty ECHE oprávňuje vysokú školu zúčastňovať sa všetkých aktivít v rámci programu Erasmus+ a slúži aj na účely

monitoringu a kontroly kvality realizácie mobilit vysokou školou. V súčasnosti nemá chartu ECHE na Slovensku len 1 vysoká škola. Vysoká škola s chartou ECHE je oprávnená požiadať NA o finančný príspevok na mobility študentov na štúdium a stáž a mobility zamestnancov vysokej školy na výučbu a na školenia v zahraničí. Konzorciu je akreditácia prideľovaná na 3 roky po schválení prihlášky. Pri procese akreditácie konzorcium predkladá do NA samostatnú prihlášku, kde je opísané partnerstvo a organizácia konzorcia. Konzorcium musia tvoriť minimálne 3 organizácie, z toho najmenej 2 vysoké školy s pridelenou chartou ECHE. Konzorciá s udelenou akreditáciou môžu požiadať NA o finančný príspevok na mobility študentov, absolventov, ale aj zamestnancov vysokých škôl.

Vzdelávacia mobilita študentov a zamestnancov vysokých škôl z/do krajín programu Erasmus+

Prihlášku na mobility študentov a zamestnancov vysokých škôl si v roku 2017 podalo 33 vysokých škôl a 1 konzorcium. Oproti roku 2016 si prihlášku nepodala súkromná vysoká škola Akadémia médií, odborná vysoká škola mediálnej a marketingovej komunikácie v Bratislave. Rozpočet na KA1 – mobility vysokoškolských študentov a zamestnancov – bol v roku 2017 určený vo výške 10 421 837 eur. Rozpočet na mobility bol oproti roku 2016 vyšší o 19,44 %. V roku 2017 vyčlenilo ministerstvo finančné prostriedky na dofinancovanie mobility študentov v celkovej výške 763 460 eur. Celková suma finančných prostriedkov na mobility tak predstavovala 11 185 297 eur.

Plánovaný počet účastníkov v prihláškach podaných v rámci výzvy 2017 bol 4 096 študentov (nárast o 17,9 % v porovnaní s výzvou 2016), z toho bolo 2 670 študentov na štúdium (čo predstavovalo oproti predchádzajúcemu roku nárast o 14,2 %). Priemerná dĺžka pobytu študenta na prijímajúcej inštitúcii v zahraničí predstavuje 5,36 mesiaca. Na praktické stáže plánujú vysoké školy vyslať do zahraničia 1 426 študentov (nárast o 25,5 % oproti roku 2016). Je potešiteľné, že sa vysoké školy postupne orientujú na zabezpečenie zahraničných stáží pre svojich študentov, čo je trend opakujúci sa počas celej realizácie programu Erasmus+. Najviac študentov plánujú na štúdium do zahraničia vyslať Univerzita Komenského v Bratislave (600), Ekonomická univerzita v Bratislave (280), Slovenská technická univerzita v Bratislave (229), Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici (189), Univerzita P. J. Šafárika v Košiciach (160). S výnimkou poslednej univerzity, ktorá predbehla Technickú univerzitu v Košiciach, si ďalšie tri vysoké školy udržiavajú svoje prvé miesta v mobilite študentov v takmer nezmenenom poradí už dlhodobo, pričom pri všetkých univerzitách prišlo k medziročnému zvýšeniu počtu plánovaných mobilit študentov vysielaných na štúdium. Rozdielne zastúpenie majú vysoké školy, ktoré vysielajú svojich študentov na odborné stáže. Najväčší počet stážistov plánuje vyslať do zahraničia konzorcium Workspace Europe (270 účastníkov), ktoré zoskupuje 12 slovenských vysokých škôl. Každoročne sa na popredných miestach umiestňujú Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre (123), Univerzita P. J. Šafárika v Košiciach a Univerzita Komenského v Bratislave (obe po 100 účastníkov). Študenti najčastejšie vycestujú na štúdium alebo stáž v oblasti obchodu a administratívy, ekonómie, práva, medicíny, politických vied a jazykov. Najpopulárnejšími sú krajiny, ako Česká republika (1 085), Španielsko (332) a Nemecko (285).

V prihláškach podaných v roku 2017 plánovali slovenské vysoké školy vyslať na mobilitu s cieľom vyučovať a učiť sa v partnerských inštitúciách v zahraničí spolu 1 719 vysokoškolských učiteľov a zamestnancov vysokých škôl (oproti roku 2016 ide o nárast o 27 %) s priemernou dĺžkou pobytu 5,76 dňa. Z tohto celkového počtu vyslaných učiteľov a zamestnancov je 1 150 učiteľov (nárast o 15,58 %), ktorí vycestujú do zahraničia za účelom vyučovania na partnerskej vysokej škole. Ďalších 569 zamestnancov (nárast o 17,8 %)

vycestuje na školenia, stáže, semináre, konferencie a pod. na vysokých školách alebo v podnikoch v zahraničí. Ako najčastejšie vyučované predmety boli uvádzané oblasti týkajúce sa jazykov, ekonómie, umenia, podnikania, administratívy a manažmentu. Vo všeobecnosti najviac účastníkov mobilít v prihláškach za rok 2017 plánujú vyslať Univerzita Komenského v Bratislave (818), Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici (455), Univerzita P. J. Šafárika v Košiciach (417) a Ekonomická univerzita v Bratislave (413).

Zber údajov o mobilite prichádzajúcich vysokoškolských študentov a učiteľov je v kompetencii EK a v súčasnosti sú k dispozícii len údaje za výzvu 2016. Počet prichádzajúcich študentov sa zvýšil na 2 014 mobilít na účely štúdia (1 482) aj stáže (532) (v predchádzajúcom roku 2015 to bolo 1 798 študentov). Najviac prichádzajúcich študentov študovalo – podobne ako v minulom roku – na Univerzite Komenského v Bratislave (379), Ekonomickej univerzite v Bratislave (196), Slovenskej technickej univerzite v Bratislave (155), Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici (113) a Žilinskej univerzite v Žiline (95). Zmeny nastali v štruktúre vysielajúcich krajín, ktorá bola nasledovná: Španielsko (330), Poľsko (244), Francúzsko (209), Taliansko (197) a Turecko (178). Čo sa týka prichádzajúcich zamestnancov (1 605), 1 146 z nich prišlo vyučovať a 459 sa školit'. Pochádzali najmä z Poľska, Českej republiky, Maďarska, Rumunska a Bulharska. Ich prijímajúcimi inštitúciami boli najmä Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici (259), Žilinská univerzita v Žiline (183), Univerzita Komenského v Bratislave (181) a Katolícka univerzita v Ružomberku (134).

Ministerstvo vyčlenilo aj v roku 2017 finančné prostriedky na dofinancovanie mobility študentov v celkovej sume 763 460 eur. Táto čiastka bola vysokým školám rozdelená podľa toho istého systému, ako sa rozdeľujú finančné prostriedky z EK. Vysoké školy dostali prostriedky na mobility v jednej finančnej zmluve (spolu finančné prostriedky z EK a ministerstva), z ktorej financovali mobilitu študentov na štúdium aj na stáž. Z tejto sumy bolo financovaných 452 študentov.

Vzdelávacia mobilita študentov a zamestnancov vysokých škôl z/do partnerských krajín

Možnosti medzinárodnej spolupráce vysokých škôl v rámci programu Erasmus+ prostredníctvom mobility z a do partnerských krajín v roku 2017 využilo 21 slovenských vysokých škôl. Oprávnené boli vysoké školy a konzorciá, ktoré si mohli v rámci tejto výzvy požiadať o finančný príspevok na štúdium študentov, ako aj na školenie a výučbu zamestnancov vysokých škôl. Keďže finančné prostriedky určené na mobility z/do partnerských krajín pochádzajú z 5 finančných nástrojov EÚ, boli krajiny sveta, s ktorými bola spolupráca v rámci výzvy 2017 možná, rozdelené do 12 „finančných obálok“, pričom pre každú obálku bol vyčlenený samostatný rozpočet². Tieto krajiny boli do obálok rozdelené nasledovne:

- *IPA Západný Balkán*: Albánsko, Bosna a Hercegovina, Kosovo, Čierna Hora, Srbsko
- *ENI Východné partnerstvo*: Arménsko, Azerbajdžan, Bielorusko, Gruzínsko, Moldavsko, Teritórium Ukrajiny uznané medzinárodným právom
- *ENI Južné Stredomorie*: Alžírsko, Egypt, Izrael, Jordánsko, Libanon, Líbya, Maroko, Palestína, Sýria, Tunisko
- *ENI Ruská Federácia*

² Mobility s krajinami nachádzajúcimi sa v jednotlivých obálkach a spadajúcimi pod rôzne finančné nástroje nie je možné financovať rovnakým spôsobom, t.j. k financovaniu každej obálky sa viažu rôzne kritériá a obmedzenia, napr.: pri krajinách patriacich do DCI Ázia, Stredná Ázia, Latinská Amerika, Južná Afrika sa môžu vyslať len študenti III. stupňa štúdia a učitelia. Takisto je pri výbere schválených prihlášok potrebné prihliadať na tzv. geografickú vyváženosť, ktorej cieľom je nepreferovať len „veľké a obľúbené“ krajiny daného regiónu, ale dať šancu aj tým „menším a menej obľúbeným“ krajinám.

- *DCI Ázia:* Afganistan, Bangladéš, Bhután, Čína, Filipíny, India, Indonézia, Kambodža, Laos, Malajzia, Maldivy, Mjanmarsko, Mongolsko, Nepál, Pakistan, Severná Kórea, Srí Lanka, Thajsko, Vietnam
- *DCI Stredná Ázia:* Kazachstan, Kirgizsko, Tadžikistan, Turkménsko, Uzbekistan
- *DCI Latinská Amerika:* Argentína, Bolívia, Brazília, Čile, Ekvádor, Guatemala, Honduras, Kolumbia, Kostarika, Kuba, Mexiko, Nikaragua, Panama, Paraguaj, Peru, Salvádor, Uruguaj, Venezuela
- *DCI Stredný Východ:* Irak, Irán, Jemen
- *DCI Južná Afrika*
- *EDF Africké, karibské a tichomorské štáty*
- *PI Industrializované krajiny Severnej Ameriky:* Kanada, USA
- *PI Industrializované krajiny Ázie:* Austrália, Brunej, Hongkong, Japonsko, Južná Kórea, Macao, Nový Zéland, Singapur, Taiwan.

Prihlášku na mobility študentov a zamestnancov vysokých škôl z/do partnerských krajín si podalo 21 vysokých škôl. Slovenské vysoké školy požiadali o financovanie 625 mobilít z/do 43 krajín (v roku 2016 to bolo z/do 129 krajín), pričom každá krajina bola hodnotená samostatne. 20 prihlášok bolo formálne spôsobilých. Rozpočet pridelených finančných prostriedkov z EK na mobility študentov a zamestnancov vysokých škôl z/do partnerských krajín vo výške 2 099 656³ eur bol pre jednotlivé obálky rozdelený nasledovne:

Tabuľka č. 3: Rozdelenie finančných prostriedkov pridelených SR v rámci výzvy 2017 podľa jednotlivých obálok

Nástroj/Región	Rozpočet na mobilitu 2017 (v EUR)	Počet mobilít 2017
ENI Južné Stredomorie	424 945	41
ENI Východné partnerstvo	317 028	134
Ruská Federácia	191 328	66
DCI Latinská Amerika	86 295	29
DCI Ázia	265 755	28
DCI Stredná Ázia	77 390	26
DCI Južná Afrika	24 313	6
DCI Stredný Východ	36 710	2
IPA Západný Balkán	414 357	161
EDF Africké, karibské a tichomorské štáty	83 589	16
PI Industrializované krajiny Severnej Ameriky	86 355	32
PI Industrializované krajiny Ázie	91 591	84
SPOLU	2 099 656*	625

* Pôvodná alokovaná suma pridelená SR

Celkovo SAAMS navrhla financovať projekty vo výške 1 703 526 eur (čo predstavuje 94,66 % z konečného rozpočtu), pričom primárne sa nevyužili zdroje vyhradené pre región južného Stredomoria.

³ Po odpočítaní nevyčerpaných finančných prostriedkov dosiahol konečný rozpočet výšku 1 799 656 eur.

5.3.1.4. Vzdelávanie dospelých

Oblasť vzdelávania dospelých bola zameraná na podporu európskej dimenzie vo vzdelávaní dospelých a zameriavala sa najmä na tvorbu partnerstiev v oblasti neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa dospelých. Táto výmena skúseností, praxe a metód sa postupne presúva od spoločenských a osvetových tém späť k vzdelávaniu ľudí na trhu práce, resp. témam o zapájaní marginalizovaných a znevýhodnených skupín. Táto tendencia je podmienená presunom obsahového riadenia časti programu Erasmus+ na európskej úrovni pod Generálne riaditeľstvo EK pre zamestnanosť. Cieľovými skupinami projektov boli zamestnanci v sektore vzdelávania dospelých.

V rámci výzvy 2017 bolo podaných 10 prihlášok (čo predstavuje oproti roku 2016 pokles o 41 %), pričom všetky prihlášky aj postúpili do kvalitatívneho hodnotenia. Po 3 prihláškach podali organizácie vzdelávania dospelých, jazykové školy a subjekty z tretieho sektora (nadácie, mimovládne organizácie), 1 prihlášku podala verejná inštitúcia. Z hľadiska regionálneho pokrytia bolo v tomto sektore zastúpených 5 krajov, a to okrem Trenčianskeho, Banskobystrického a Košického kraja. Najviac prihlášok bolo podaných z Bratislavského kraja. Hoci v prípade projektov KA1 nastal v tomto sektore oproti minulému roku pokles, na druhej strane sa zvýšil počet žiadateľov pôsobiacich vo vzdelávaní dospelých uchádzajúcich sa o granty v rámci KA2 – strategické partnerstvá, ktorý stúpol z 12 prihlášok v roku 2016 na 15 v roku 2017. To predstavuje nárast o 25 %, pričom vo väčšine prípadov ide o projekty zamerané na inovácie a tvorbu intelektuálnych výstupov. Celkový záujem organizácií vzdelávajúcich dospelých o program Erasmus+ je teda stabilný.

Tematicky boli podané projekty veľmi rôznorodé. Z tém, na ktoré sa zameriavalo najviac projektov, prevládali témy ako nové inovatívne osnovy/vzdelávacie metódy/tvorba vzdelávacích programov; inklúzia a rovnosť; inštitúcie a/alebo metódy zamerané na zlepšenie kvality (rozvoj škôl); interkultúrne/medzigeneračné vzdelávanie a (celoživotné) učenie sa; výučba a učenie sa cudzích jazykov; medzinárodná spolupráca, medzinárodné vzťahy a rozvojová spolupráca.

V podaných oprávnených prihláškach sa plánovala mobilita pre 112 zamestnancov, čo oproti minulému roku predstavuje pokles o 15,8 %. Už štandardne bola prevažná časť mobilít (79) naplánovaná na účasť na štruktúrovaných kurzoch. Za účelom hospitácie v partnerskej inštitúcii sa plánovalo 33 mobilít. Medzi najčastejšie cieľové krajiny projektov patrili Veľká Británia, Česká republika, Rakúsko, Taliansko a Nemecko.

Celkový rozpočet pre KA1 – vzdelávanie dospelých na rok 2017 bol EK schválený vo výške 128 471 eur, pričom SAAMS navrhla schváliť 9 podaných prihlášok s celkovým rozpočtom 123 325 eur. V nich počet plánovaných mobilít dosiahol 76 účastníkov.

5.3.1.5. Mládež

KA1 v oblasti mládeže podporuje projekty zamerané na mobilitu mladých ľudí a pracovníkov s mládežou. Mladí ľudia majú možnosť zapojiť sa do projektov mládežníckych výmen, EDS, či strategických EDS. Pracovníkom s mládežou otvára možnosti profesionálneho rozvoja a budovania partnerstiev v oblasti práce s mládežou prostredníctvom školení, seminárov, pracovných stáží a pod.

V roku 2017 boli najčastejšími podávateľmi občianske združenia, mimovládne a neziskové organizácie. Medzi oprávnených žiadateľov patrili aj tzv. neformálne skupiny tvorené najmenej 4 mladými ľuďmi bez právnej subjektivity. Takéto skupiny tvorili skoro jednu tretinu žiadateľov. Medzi žiadateľmi boli aj centrá voľného času, školy a súkromná spoločnosť. Išlo však o zriedkavých žiadateľov, a to napriek tomu, že centrá voľného času patria medzi hlavné cieľové subjekty. Z geografického hľadiska boli pokryté všetky. Najviac projektov bolo podporených v Košickom, Bratislavskom a Banskobystrickom kraji, najmenej v Nitrianskom a Trnavskom kraji. V Trnavskom a Nitrianskom kraji je nižší nielen počet kvalitných projektových žiadostí, ale je tu aj slabá zapojenosť organizácií do programu. V roku 2017 slovenskí žiadatelia prejavili najväčší záujem o spoluprácu Poľskom, Talianskom, Španielskom, Maďarskom, Rumunskom, Gréckom a Českou republikou. Pri spolupráci s partnerskými krajinami išlo najčastejšie o Gruzínsko, Ukrajinu a Srbsko. Z tematického hľadiska boli projekty v rámci KA1 zamerané na občianstvo a povedomie o EÚ, či demokraciu. Hlavnou témou bola práca s mládežou, politika mládeže a participácia mladých ľudí na verejnom živote, a to viac ako v 20 % projektov. Ďalšou témou bola medzinárodná spolupráca, rozvoj a kooperácia. Reflektované boli aj témy ako inklúzia, dobrovoľníctvo, uznávanie neformálneho vzdelávania, medzikultúrny dialóg, či výchova mladých ľudí k ľudským a občianskym právam.

V rámci KA1 bolo podaných 322 projektov, z ktorých bolo 129 schválených. Najčastejším dôvodom, pre ktorý neboli projekty podporené, boli nekvalitne vypracované prihlášky, slabé prepojenie cieľov projektu s aktivitami, relevantnosť projektov s cieľmi a prioritami programu Erasmus+. Medzi dôvodmi nepodporenia boli aj slabý dopad projektu, nedostatočné šírenie a využitie výsledkov a udržateľnosť projektu. Celkový počet plánovaných účastníkov v podaných projektoch KA1 bol 10 488 účastníkov, pričom v schválených projektoch bola plánovaná mobilita 3 658 mladých ľudí a pracovníkov s mládežou, z toho bolo 1 439 (39, 34 %) účastníkov s nedostatkom príležitostí. Podiel schválených projektov zahŕňajúcich osoby so špeciálnymi potrebami bol 1,75 %. Nasledovná tabuľka poskytuje prehľad o projektoch v KA1 v oblasti mládeže v roku 2017:

Tabuľka č. 4: Projekty KA1 v oblasti mládeže podľa typu aktivity v rámci výzvy 2017

KA1	Počet podaných projektov	Počet schválených projektov	Rozpočet na KA1 v EUR
Mládežnícke výmeny	164	56	1 197 814
EDS	63	44	1 108 424
Odborná príprava pracovníkov s mládežou	88	24	715 631
Strategická EDS	7	5	773 968
SPOLU	322	129	3 795 837

5.3.2. Kľúčová akcia 2 (KA2) – Strategické partnerstvá

KA2 podporuje medzinárodné projektové aktivity zamerané na skvalitnenie vzdelávania na všetkých úrovniach, vytváranie a zavedenie nových vzdelávacích prístupov a prepojenie sveta vzdelávania so svetom práce v súlade s cieľmi programu Erasmus+ a stanovenými európskymi prioritami. Cieľom strategických partnerstiev je posilniť posudzovanie prierezových zručností a podporiť zavádzanie praktických podnikateľských skúseností do vzdelávania, odbornej prípravy a práce s mládežou, podporiť profesijný rozvoj zamestnancov a pracovníkov s mládežou v metodikách IKT a podporiť tvorbu a prijímanie otvorených vzdelávacích zdrojov v rozličných európskych jazykoch, uľahčiť validáciu neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa a previazanie tohto typu vzdelávania

s formálnymi vzdelávacími formami. KA2 tiež podporuje projekty zamerané na aktuálne výzvy v oblasti mládeže, ktoré prinášajú inovatívne postupy a riešenia v oblasti mládeže v rámci medzisektorovej spolupráce. KA2 umožňuje uskutočňovať aj projekty nadnárodných mládežníckych iniciatív.

Do strategických partnerstiev sa mohli zapojiť organizácie pôsobiace v oblastiach vzdelávania, odbornej prípravy a mládeže, alebo v rôznych sociálno-ekonomických odvetviach, a tiež organizácie vykonávajúce prierezové činnosti pokrývajúce rôzne oblasti. Strategické partnerstvo má nadnárodný charakter a tvoria ho aspoň 3 organizácie z 3 rozličných krajín zapojených do programu. Výnimkou sú strategické partnerstvá zložené výlučne zo škôl, kedy postačuje, ak sa do partnerstva zapoja minimálne 2 organizácie z 2 rôznych krajín programu. Na strategické partnerstvo v oblasti mládeže, ktoré zahŕňa len mládežnícke organizácie alebo neformálne skupiny mladých ľudí, tiež postačujú 2 organizácie z minimálne 2 krajín zapojených do programu.

Okrem slovenských koordinátorských inštitúcií sú slovenské inštitúcie zapojené do projektov strategických partnerstiev aj ako partneri, a to prostredníctvom prihlášok, ktoré boli podané do iných NA v krajine ich koordinátorov. Prehľad projektov, ktoré boli podané a schválené v KA2 v rámci výzvy 2017, uvádza tabuľka č. 5:

Tabuľka č. 5: Prehľad projektov podaných a schválených v rámci výzvy 2017 v KA2*

Sektor	Podané projekty	Schválené projekty	Miera úspešnosti v %
Oblasť vzdelávania a odbornej prípravy	113	46	40,71
- školské vzdelávanie (klasické partnerstvá + školské partnerstvá)	57	29	50,88
- OVP	25	7	28,00
- vysokoškolské vzdelávanie	16	3	18,75
- vzdelávanie dospelých	15	7	46,67
Oblasť mládeže	27	6	22,22
SPOLU	140	52	37,14

*/Prierezové projekty boli zaradené do sektora, z ktorého sú financované.

Špecifiká projektov v sektore školského vzdelávania

V rámci sektora školského vzdelávania je možné podať prihlášku nielen na „klasické“ strategické partnerstvo so zapojením rôznych partnerov, ktoré sa nelíši od strategických partnerstiev v iných sektoroch, no aj na tzv. „školské partnerstvo“ zložené výlučne zo škôl. Všetky typy strategických partnerstiev v rámci sektora školského vzdelávania majú jeden spoločný rozpočet a spoločný zoznam schválených a neschválených prihlášok.

5.3.2.1. Vzdelávanie a odborná príprava

V rámci Výzvy 2017 bolo podaných 113 prihlášok, z toho najvyšší počet 57 prihlášok v školskom vzdelávaní, 25 v OVP, 16 vo vysokoškolskom vzdelávaní a 15 vo vzdelávaní dospelých. Do kvalitatívneho hodnotenia postúpilo všetkých 113 prihlášok. V porovnaní s predchádzajúcim rokom bol najväčší nárast zaznamenaný v oblasti vysokoškolského vzdelávania, kde žiadatelia podali o 128 % viac prihlášok. O 25 % narástol počet prihlášok v oblasti vzdelávania dospelých. V ostatných oblastiach zostal počet prihlášok približne rovnaký.

Každý projekt sa musí viazať min. na 1 a max. 3 zo stanovených 29 európskych priorít, ktoré odrážajú aktuálnu politiku EK. V podaných prihláškach bola európska priorita označená až 253-krát, čo znamená, že projekty majú ambíciu naplniť viac ako 1 prioritu. Pokrytie priorít je veľmi široké a rozmanité. Z horizontálnych priorít bola v prihláškach najviac zastúpená priorita „Získavanie relevantných a vysokokvalitných zručností a kompetencií“ (34,5 %), zo sektorových priorít to bola priorita školského vzdelávania „Podpora získavania zručností a kompetencií“ (35,4 %).

Tematické zameranie projektov bolo veľmi rôznorodé. Najčastejšími boli témy zamerané na nové inovatívne osnovy/vzdelávacie metódy/tvorbu vzdelávacích programov; IKT – nové technológie – digitálne zručnosti; inklúziu – rovnosť; výučbu a učenie sa cudzích jazykov. V projektoch sa neuplatnili len tri témy: obnova území zasiahnutých vojnovými konfliktmi alebo prírodnými katastrofami, uznávanie (neformálne vzdelávanie a informálne učenie sa/kredity), mládež (participácia, práca s mládežou, mládežnícka politika). V rámci výzvy 2017 sa o granty uchádzali rôzne typy organizácií, z ktorých najvyššie zastúpenie mali gymnáziá (20 prihlášok), vysoké školy (19 prihlášok), mimovládne organizácie (19 prihlášok) a stredné odborné školy (17 prihlášok).

Z hľadiska regionálneho pokrytia sú zastúpené všetky kraje, najviac však tradične Bratislavský kraj, nasledovaný Prešovským a Nitrianskym krajom. Najnižšie zastúpenie mal Trenčiansky kraj. Do projektov KA2 je zapojených 34 krajín (vrátane partnerov zo SR). Pokiaľ ide o počty zapojených zahraničných organizácií, na prvom mieste je Česká republika, veľmi silné zastúpenie má aj Poľsko, Taliansko a Španielsko. Okrem silnej medzinárodnej dimenzie strategických partnerstiev sa v podaných prihláškach objavuje aj národná dimenzia. Tá je oproti projektom podaným v roku 2016 menšia (49 x slovenská inštitúcia vo výzve 2017, 150 x slovenská inštitúcia vo výzve 2016).

Strategické partnerstvá umožňujú veľkú flexibilitu v projektoch, pokiaľ ide o ich veľkosť a zameranie. Možno realizovať aj veľké projekty, v ktorých sa budú vytvárať potrebné intelektuálne výstupy. Intelektuálne výstupy sú hlavné výsledky projektu, ktoré sú udržateľné z pohľadu ich kvantity a kvality. Väčšina podaných projektov má ambíciu vytvárať aj intelektuálne výstupy. Sú veľmi rôznorodé, napr.:

- výsledky analýz vo forme štúdií, správ,
- inovované školské vzdelávacie programy, nové vyučovacie metódy,
- rámec zabezpečenia kvality vzdelávacích inštitúcií, rámec zabezpečenia kvality organizácií poskytujúcich poradenstvo,
- kompetenčný rámec pre kariérových poradcov pracujúcich s nezamestnanými s nedostatočnými zručnosťami a inovatívne intervenčné praktiky v oblasti koučingu,
- vzdelávací program zameraný na seniorov 50+,
- vzdelávací program pre skúsenostných lektorov pracujúcich s osobami so zdravotnými postihnutím,
- manuál pre profesie pôsobiace v rómskej komunite,
- vedecká štúdia, kurikulum, akreditovaný vzdelávací kurz vo forme „blended-learning“, kvalifikačný štandard a príručka pre odborníkov v oblasti vekového manažmentu,
- vzdelávacie moduly pre odborníkov pracujúcich s nevidiacimi a slabozrakými osobami,
- štandardy pedagóga,
- príručka pre spoluprácu medzi zamestnávateľmi a školami,

- učebnice, manuály, metodické príručky pre všetky zainteresované strany, metodické listy, pracovné zošity, študijné materiály na vzdelávanie,
- kurikulá (niektoré založené na metóde „blended learning“ – kombinácii prezenčnej výučby s virtuálnou), sylaby, vzdelávacie kurzy, vrátane e-learningových, vzdelávacie moduly,
- webové aplikácie, platformy a interaktívne portály (vrátane metodológie evaluácie výsledkov vzdelávania), databázy, edukačné softvéry, videotutoriál, krátke vzdelávacie filmy, toolkity,
- prípadové štúdie a príklady osvedčených postupov,
- akreditované programy kontinuálneho vzdelávania pedagogických zamestnancov,
- certifikačná procedúra osôb poskytujúcich kariérové poradenstvo,
- systém certifikácie pre validáciu a uznávanie kompetencií,
- implementácia ECVET – komparatívna analýza na porovnanie vzdelávacích výstupov pre novú technológiu zvrátenia medzi národnými sústavami kvalifikácií a EKR, alokácia kreditov do vzdelávacích jednotiek a pod.

Na základe kvalitatívneho hodnotenia prihlášok externými hodnotiteľmi boli prihlášky schválené nasledovne:

- V školskom vzdelávaní bolo schválených 29 prihlášok s celkovým grantom vo výške 2 982 465 eur. Z 29 schválených prihlášok je 7 klasických strategických partnerstiev a 22 strategických partnerstiev zložených výlučne zo škôl. 1 prihláška bola zaradená na rezervný zoznam.
- V OVP bolo schválených 7 prihlášok s celkovým grantom vo výške 1 356 404 eur. 1 prihláška bola zaradená na rezervný zoznam.
- Vo vysokoškolskom vzdelávaní boli schválené 3 prihlášky s celkovým grantom vo výške 661 353 eur. 1 prihláška bola zaradená na rezervný zoznam.
- Vo vzdelávaní dospelých bolo schválených 7 prihlášok s celkovým grantom vo výške 1 123 453 eur. 1 prihláška bola zaradená na rezervný zoznam.

Zostatok finančných prostriedkov z rozpočtu na projekty KA2 mohla NA presunúť do iného sektoru, použiť na financovanie projektov KA1, ktoré sú na rezervnom zozname, alebo použiť na financovanie účasti zástupcov zo Slovenska na tzv. TCA – aktivitách nadnárodnej spolupráce. Aktivity TCA slúžia na realizáciu kontaktných, tematických a tréningových seminárov, ako aj študijných návštev. Tieto podujatia sú organizované jednou alebo viacerými NA ku konkrétnym témam podľa cieľov a zamerania organizátorov. V oblasti vzdelávania a odbornej prípravy sú semináre určené pre sektory školského vzdelávania, vzdelávania dospelých, ako aj pre účastníkov z oblasti OVP. Vysoké školy sú do tejto aktivity zapojené len marginálne, keďže na rozdiel od ostatných sektorov nemajú na danú aktivitu vyčlenený vlastný rozpočet. Tento druh aktivity umožňuje účasť nielen vybraných zástupcov škôl a organizácií, ale aj zamestnancov NA, ktorí buď pomáhajú účastníkom, alebo sa aktívne zapájajú do realizácie seminára ako školitelia.

V roku 2017 bolo celkovo schválených 21 žiadostí o grant pre účastníkov na 10 TCA seminároch s celkovým grantom 9 438,90 EUR. Zo záverečných správ účastníkov vyplýva, že TCA aktivity prispievajú k dosahovaniu cieľov programu Erasmus+, a to vytváraním možností nájsť partnerov na projektovú spoluprácu, zvyšovaním informovanosti cieľových skupín o pravidlách programu a šírením doterajších výsledkov programu.

5.3.2.2. *Mládež*

V roku 2017 podávali v sektore mládeže projekty strategických partnerstiev najčastejšie občianske združenia (21 prihlášok), menej súkromné spoločnosti (5 prihlášok) a verejná inštitúcia (1 prihláška). Najviac projektov bolo podaných v Žilinskom kraji, nasledovali Bratislavský a Prešovský kraj. V Nitrianskom a Košickom kraji neboli podané žiadne projekty.

V rámci KA2 bolo podaných 27 projektov, z čoho bolo 6 schválených. Boli podporené 2 projekty zamerané na začlenenie mladých ľudí s nedostatkom príležitostí (33,3 %), kategóriu NEET⁴ a rómsku menšinu. 1 projekt bol zameraný na medzisektorovú spoluprácu. Zvyšné 3 podporené projekty sa týkali podpory práce s mládežou a podpory neformálneho vzdelávania. Do projektov bolo zapojených 152 mladých ľudí s nedostatkom príležitostí z celkového počtu 1 153 účastníkov, čo predstavuje 13,2 %. Podporené projekty KA2 sa v roku 2017 zamerali na širokú škálu tém od podpory sociálneho podnikania, posilnenia postavenia mládeže a aktívneho občianstva, podpory kvality práce s mládežou, po začlenenie kategórie NEET a rómskej menšiny a medzisektorovú spoluprácu medzi subjektami venujúcimi sa formálnemu a neformálnemu vzdelávaniu. Väčšina partnerstiev rozvíjala spoluprácu s Českou republikou (5 projektov). Ďalšími partnermi v projektoch boli organizácie z Estónska, Poľska, Slovinska, Rumunska, Maďarska, Španielska a Portugalska. Prehľad projektov podaných a schválených v KA2 v oblasti mládeže v roku 2017 poskytuje tabuľka č. 6:

Tabuľka č. 6: Projekty v rámci KA2 v oblasti mládeže v roku 2017

KA2	Počet podaných projektov	Počet schválených projektov	Rozpočet na KA2 v EUR
Strategické partnerstvá	27	6	683 649
- z toho TCA*			264 695

* V rámci TCA sa nepredkladajú projekty, uvedená aktivita funguje na princípe prihlášok. Finančné prostriedky na aktivity TCA môžu byť čerpané maximálne do výšky 30 % z celkového rozpočtu alokovaného na KA2.

Súčasťou KA2 je aj podpora aktivít nadnárodnej spolupráce TCA. V rámci týchto aktivít bolo zrealizovaných 8 hosťujúcich aktivít v SR a na medzinárodné aktivity bolo vyslaných 78 slovenských účastníkov (mladých ľudí alebo pracovníkov s mládežou). IUVENTA tiež organizovala hosťujúce aktivity:

- *Inkubátor nápadov*: školenie zamerané na podporu a rozvoj nových myšlienok a projektov určené pre potenciálnych príjemcov v rámci KA1 (mládežnícke výmeny) a KA 2 (mládežnícke iniciatívy);
- *Kurz anglického jazyka pre pracovníkov s mládežou*: školenie bolo určené pre pracovníkov s mládežou, ktorí si chcú zlepšiť svoje komunikačné zručnosti v anglickom jazyku, rovnako ako IT zručnosti potrebné pre realizáciu medzinárodných projektov v rámci programu Erasmus+;
- *All 4 Inclusion*: školenie bolo zamerané na propagáciu programu Erasmus+ s cieľom podporiť účasť znevýhodnených účastníkov na projektoch EDS, povzbudiť pracovníkov s mládežou a sociálnych pracovníkov na realizovanie inkluzívnych projektov EDS;
- *MALL – Mobility Academy for Local Leaders*: medzinárodné školenie koncipované do 3 na seba nadväzujúcich modulov bolo zamerané na podporu mládežníckych lídrov, ale aj začínajúcich mládežníckych pracovníkov, ktorí majú z hľadiska implementácie projektov záujem rozvíjať sa z národnej úrovne až po medzinárodnú;

⁴ NEET, t.j. osoba, ktorá nie je zamestnaná, ani nie je v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy

- *Peer Learning – From Innovation to Strengthening Life Skills*: seminár sa zameriaval na propagáciu programu Erasmus+. Cieľom bolo podporiť účasť pracovníkov s mládežou, ktorí využívajú inovatívne prístupy na zapojenie mladých ľudí ako nástroj zabezpečenia plynulejšieho prechodu mladých ľudí do dospelosti a ich následnú využiteľnosť na trhu práce.

Ďalšími troma hosťujúcimi TCA aktivitami boli *akreditačné slovensko-české školenie* a účasť na festivale *Pohoda* v spolupráci so Zastúpením EK na Slovensku. SAAMS v spolupráci s IUVENTOU zorganizovala pri príležitosti 30. výročia programu Erasmus+ konferenciu „*Od programu Erasmus k Erasmus+*“.

5.3.3. Kľúčová akcia 3 (KA3) – Podpora reforiem politík – Štruktúrovaný dialóg: stretnutia mladých ľudí so zástupcami rozhodujúcich subjektov v oblasti mládeže

KA3 zahŕňa predovšetkým centralizované aktivity, v rámci ktorých sú návrhy projektov podávané priamo do EACEA v Bruseli. Na decentralizovanej úrovni sa realizujú len niektoré aktivity v oblasti mládeže. Podporuje sa nimi aktívna účasť mladých ľudí na demokratickom živote a diskusia o otázkach, ktoré sa zaoberajú témami a prioritami stanovenými v rámci štruktúrovaného dialógu a obnoveného politického rámca v oblasti mládeže. Prioritou je podpora dialógu medzi mladými ľuďmi a tvorcami politík v oblasti mládeže. Projekty štruktúrovaného dialógu môžu mať formu seminárov, stretnutí, konferencií, konzultácií a podujatí. Konkrétnym výsledkom uvedených podujatí je, že mladí ľudia môžu vyjadriť svoj názor na spôsob vytvárania a vykonávania politík v oblasti mládeže v Európe. Pri nadnárodných/medzinárodných stretnutiach sa musia zúčastniť najmenej 2 organizácie z najmenej 2 krajín, z ktorých aspoň 1 je krajinou programu, pri vnútroštátnych stretnutiach postačuje 1 organizácia z krajiny programu. Do projektu sa musí zapojiť minimálne 30 mladých účastníkov.

V roku 2017 bolo v rámci KA3 podaných 13 projektov, z ktorých bolo schválených 5 projektov s počtom 2 311 účastníkov. Projekty podávali občianske združenia. Rozpočet alokovaný zo strany EK na KA3 dosiahol výšku 156 605 eur. Z hľadiska regionálneho pokrytia boli podané projekty z Bratislavského, Žilinského, Trenčianskeho, Banskobystrického a Trnavského kraja. Hlavnou témou projektov bola participácia mladých ľudí na verejnom živote, pričom boli viac zamerané na vzdelávanie, ako na stretnutia a dialóg s orgánmi s rozhodovacou právomocou na miestnej a regionálnej úrovni. Projekt organizácie ZIPCeM bol zameraný na podporu medzirezortnej pracovnej skupiny pre mládežnícku politiku na národnej úrovni. Výstupmi boli usmernenia na konzultovanie potrieb mladých ľudí, či politické odporúčania pre reformu vzdelávania v SR. Výsledky ďalšieho projektu KA3 ukončeného v roku 2017, ktorý bol koordinovaný Radou mládeže Žilinského kraja, boli použité ako príklad dobrej praxe. Súčasťou projektu bola konferencia s 200 účastníkmi, do ktorej sa zapojili mladí ľudia a miestne orgány. Mladí ľudia pripravili pre tvorcov politík odporúčania v oblastiach, ako je mediálna gramotnosť, podpora tvorivosti a rozmanitosť kompetencií.

6. Oblasť športu

Oblasť športu podporuje aktivity týkajúce sa masového športu a prostredníctvom cezhraničnej spolupráce rieši problémy, ktoré ohrozujú integritu športu, ako sú manipulácia športových súťaží, doping, násilie, neviazanosť divákov počas športových podujatí a rasizmus. Prioritné ciele projektov v oblasti športu sú zamerané aj na podporu dvojitého kariéry

športovcov, zdraviu prospešných pohybových aktivít obyvateľstva, dobrého riadenia športových organizácií, ako aj na rozvoj dobrovoľníctva a ľudských zdrojov v športe. Projekty zamerané na šport sú centralizované, t.j. žiadosti sa priamo zasielajú EACEA v Bruseli, ktorá zabezpečuje ich hodnotenie a konečný výber projektov. V roku 2017 bola zverejnená výzva EÚ pre oblasť športu pre rovnaké skupiny aktivít ako v minulom roku: partnerstvá pre spoluprácu v oblasti športu, malé partnerstvá spolupráce a neziskové európske športové podujatia.

Vecne príslušnou NA na národnej úrovni je IUVENTA – Národná agentúra Erasmus+ pre mládež a šport, ktorá poskytuje informačné a konzultačné aktivity zamerané na propagáciu centralizovaných projektov v oblasti športu. V roku 2017 NA poskytovala informácie a konzultácie, informovala o možnostiach podávania návrhov projektov v oblasti športu v rámci svojich informačných dní. V roku 2017 bol pre oblasť športu vyhlásený 1 predkladací termín pre všetky skupiny aktivít (6. 4. 2017).

Podľa informácií poskytnutých zo strany EK v roku 2017 predložilo projekty 6 organizácií zo Slovenska, pričom 2 z nich, ako koordinátori projektov, získali podporu z rozpočtu programu Erasmus+ vo výške vyše 350 000 eur (Európska univerzitná asociácia Trenčín a Tatranská horská služba – dobrovoľný zbor Starý Smokovec). Ďalších 13 slovenských subjektov sa do športových projektov iných krajín zapojilo ako partneri, čo je v porovnaní s minulým rokom významný nárast. Subjekty zo Slovenska, ktoré v rámci partnerskej spolupráce prispievali k napĺňaniu projektových cieľov v oblasti športu, boli rôzneho druhu: občianske združenia, športové kluby a asociácie, mestské úrady, univerzity (napr. Mestský klub lyžiarov Kremnica, Slovenská asociácia motoristického športu Košice, Asociácia športu pre všetkých SR, SAPLINQ Zlaté Moravce, A.D.E.L. Stropkov, Trnavská univerzita v Trnave, Univerzita Komenského v Bratislave).

7. Európska značka pre jazyky

Európska značka pre jazyky je iniciatíva EK na podporu jazykového vzdelávania. Jej hlavným cieľom je zviditeľniť a oceniť inovačné projekty a iniciatívy v jazykovom vzdelávaní na všetkých stupňoch vzdelávania a podporovať, využívať a rozširovať výsledky úspešných projektov a iniciatív na národnej a európskej úrovni ako príklady dobrej praxe a zdroj inšpirácie a motivácie. V roku 2017 sa na Slovensku organizoval už 15. ročník tejto súťaže. V súčasnosti národnú porotu tvoria odborníci na anglicky, nemecký, francúzsky, taliansky a rómsky jazyk.

V rámci výzvy na rok 2017 stanovila EK dve európske priority „viacjazyčné školy a triedy, zohľadňovanie rozmanitosti v školách“ a „spoločnosť s priaznivým prostredím pre jazyky – informálne učenie sa jazykov“. V súťaži bolo v roku 2017 podaných 21 prihlášok, z ktorých bol certifikát Európska značka pre jazyky udelený 3 projektom:

- Ambasadorská škola Európskeho parlamentu (EPAS) so zapojením metódy CLIL (podávateľ projektu: Obchodná akadémia, Kukučínova 2, Trnava)
- Cudzie jazyky v popularizácii vedy (podávateľ projektu: Gymnázium J. A. Raymana, Mudroňova 20, Prešov)
- 4. slovenský audiozborník – balady a scénické čítanie (podávateľ projektu: Základná škola nár. umelkyne L. Podjavorinskej s MŠ, Bzince pod Javorinou).

Oficiálne vyhlásenie výsledkov súťaže a odovzdanie certifikátov víťazným organizáciám sa uskutočnilo na slávnostnej ceremónii konanej 3. 10. 2017 pod záštitou ministerky školstva, vedy, výskumu a športu SR. Certifikáty iniciatívy Európska značka pre jazyky spolu s vecnými darmi odovzdal oceneným riaditeľ odboru mládeže ministerstva

spolu s predsedníčkou národnej poroty iniciatívy Európska značka pre jazyky na Slovensku a výkonnou riaditeľkou SAAMS.

8. Siete zaradené pod program Erasmus+

Do programu Erasmus+ je formálne začlenených niekoľko európskych sietí, ktoré majú na národnej úrovni svoje zastúpenie v každej krajine zapojenej do programu Erasmus+. Ich cieľom je reagovať na zámery a politiky rezonujúce na európskej úrovni v národnom kontexte a ďalej ich rozvíjať.

8.1. Informačná sieť Eurydice

Informačná sieť Eurydice je prostriedkom EK na zbieranie a šírenie informácií o vzdelávacích systémoch v štátoch EÚ a Európskeho hospodárskeho priestoru. Úlohy národných kancelárií Eurydice boli záväzné podľa dvojročného pracovného plánu schváleného EK na obdobie rokov 2017 – 2018. V roku 2017 sa úlohy zameriavali na pravidelné aktivity:

- a) príspevky do komparatívnych štúdií a analýz
- b) realizácia trvalých a pravidelných úloh
- c) rozširovanie produktov Eurydice na národnej úrovni
- d) preklad vybraných publikácií do slovenského jazyka.

V rámci harmonogramu pre komparatívne štúdie boli spracované príspevky za SR:

- *Kariéra učiteľa v Európe: prístup, postup a podpora 2018 (Teaching Careers in Europe: Access, Progression and Support 2018)* – finálna verifikácia správy (december 2017);
- *Štrukturálne indikátory 2017 (Structural Indicators 2017)* – verifikácia údajov (marec 2017, správa v roku 2017 nebola vydaná, údaje boli aktualizované pre interné účely);
- *Tematická správa o integrácii migrantov vo vzdelávaní (Thematic report on the integration of migrants in education)* – prvé kolo zberu údajov (september 2017);
- *Občianska výchova v školách v Európe 2017 (Citizenship Education at School in Europe 2017)* – finálna verifikácia správy (september 2017);
- *Modernizácia vysokoškolského vzdelávania v Európe: Akademickí zamestnanci 2017 (Modernisation of Higher Education in Europe: Academic Staff 2017)* – finálna verifikácia správy (máj 2017);
- *Kľúčové údaje o jazykovom vzdelávaní v školách 2017 – vydanie 2017 (Key Data on Teaching Languages at School in Europe – 2017 Edition)* – finálna verifikácia správy (apríl 2017).

Národná kancelária Eurydice, ktorá je súčasťou SAAMS, v rámci svojej činnosti zabezpečovala aj realizáciu pravidelných úloh, v rámci ktorých boli spracované nasledovné príspevky:

- *Mzdy učiteľov (Teacher Salaries)* – vyplnenie dotazníka a aktualizácia údajov (október 2017);
- *Školské a akademické registre (School and Academic Calendars)* – finálna verifikácia údajov (september 2017);
- *Vyučovací čas (Instruction Time)* – vyplnenie dotazníka a aktualizácia údajov (október 2017);
- *Poplatky a podpora vo vysokoškolskom vzdelávaní (Fees and Support in Higher Education)* – finálna verifikácia údajov (september 2017);

- *Diagramy systémov vzdelávania (Diagrams of Education Systems)* – finálna verifikácia údajov (október 2017);
- *Popis národného systému vzdelávania* – online encyklopédia vzdelávacích systémov v Európe – aktualizovanie jednotlivých kapitol podľa zmien v roku 2017 (apríl – december 2017);
- V rámci fóra „Otázky a odpovede“ boli spracúvané odpovede pre účely interného fóra, ktoré slúži národným kanceláriám na zdieľanie informácií, ktoré sú podkladom pre prijímanie rozhodnutí a tvorbu vzdelávacích stratégií členských štátov.

V roku 2017 boli vydané tieto publikácie:

- Podporné mechanizmy pre vytváranie vzdelávacích politík založených na dôkazoch,
- Štrukturálne indikátory na monitorovanie systémov vzdelávania a odbornej prípravy v Európe 2016 – tematický prehľad,
- Kľúčové údaje o jazykovom vzdelávaní v školách 2017 – vydanie 2017,
- Odporúčaný ročný vyučovací čas v povinnej školskej dochádzke v Európe 2016/2017,
- Modernizácia vysokoškolského vzdelávania v Európe: Akademickí zamestnanci 2017,
- Organizácia času v školách v Európe. Základné a všeobecné stredné školy 2017/2018,
- Organizácia školského roka v Európe 2017/2018,
- Súhrn Eurydice: Kľúčové údaje o jazykovom vzdelávaní v školách 2017 – vydanie 2017,
- Súhrn Eurydice: Modernizácia vysokoškolského vzdelávania v Európe: Akademickí zamestnanci 2017,
- Národné systémy poplatkov a podpory študentov vo vysokoškolskom vzdelávaní v Európe 2017/2018,
- Občianska výchova v školách v Európe 2017,
- Povinná školská dochádzka v Európe 2017/2018,
- Štruktúra európskych systémov vzdelávania 2017/2018: schematické diagramy.

V roku 2017 bol realizovaný preklad nasledovných publikácií a tlačových správ do slovenského jazyka:

- Modernizácia vysokoškolského vzdelávania v Európe: Akademickí zamestnanci 2017,
- Odporúčaný ročný vyučovací čas v povinnej školskej dochádzke v Európe 2016/2017,
- Národné systémy poplatkov a podpory študentov vo vysokoškolskom vzdelávaní v Európe 2016/2017,
- Výsledky mobility (Mobility Scoreboard),
- preklad aktualizovaného textu jednotlivých kapitol Popisu národného systému vzdelávania v SR.

Národná kancelária Eurydice zároveň priebežne zabezpečovala distribúciu publikácií Eurydice pre relevantných odberateľov v SR a zverejňovala aktuálne informácie na webovom sídle SAAMS. Zástupcovia slovenskej kancelárie Eurydice sa v priebehu roka 2017 zúčastňovali pracovných stretnutí vedúcich kancelárií Eurydice v Európe, ako aj stretnutí za účelom prípravy nových publikácií.

8.2. Siet' centier Euroguidance

Centrum Euroguidance v SR, ktorého hosťiteľskou organizáciou je SAAMS, existuje ako súčasť európskej siete Euroguidance. Jeho cieľom je podporovať rozvoj kariérového poradenstva a propagovať európsku dimenziu v poradenstve, vzdelávaní a odbornej príprave. Medzi hlavné úlohy Euroguidance centra patrí výmena informácií z oblasti poradenstva,

odborného vzdelávania a prípravy, podpora medzinárodnej mobility za vzdelávaním a prácou, spolupráca na skvalitnení systémov kariérového poradenstva a realizácia medzinárodných projektov zameraných na posilňovanie kariérových služieb. Cieľovou skupinou centra sú predovšetkým poradcovia zo sektoru vzdelávania i práce a tvorcovia politik, sekundárne i žiaci, študenti a ich rodičia.

Centrum Euroguidance v roku 2017 nadviazalo na aktivity, ktoré centrum rozvíjalo v posledných rokoch a po ktorých je z hľadiska cieľových skupín veľký dopyt. Výrazným charakteristickým prvkom činnosti centra bola pokračujúca snaha spolupracovať so všetkými aktérmi pôsobiacimi v oblasti celoživotného poradenstva, a to v sektore vzdelávania a zamestnanosti na všetkých úrovniach. V priebehu uplynulého roka centrum Euroguidance samostatne, alebo v spolupráci s ďalšími partnermi zorganizovalo viacero odborných podujatí.

V priebehu roka sa uskutočnili 2 stretnutia zástupcov siete Euroguidance (prvé v máji 2017 na Malte, ktoré organizovalo maltské centrum Euroguidance; druhé v septembri 2018 v Estónsku, ktoré nadväzovalo na 7. predsednícku konferenciu EÚ o politikách v oblasti celoživotného poradenstva). Kľúčovými témami stretnutí boli otázky ďalšieho fungovania siete, príprava pracovného plánu jednotlivých centier na najbližšie 3-ročné programové obdobie a lepšia koordinácia a spolufinancovanie celosieťových aktivít. Pri príležitosti 25. výročia existencie siete bola v Estónsku oficiálne predstavená nová webstránka euroguidance.eu.

Už tradične zorganizovalo slovenské centrum Euroguidance súťaž Národná cena kariérového poradenstva, do ktorej sa v roku 2017 zapojilo 19 projektov. Odborná porota udelila ocenenie 6 projektom. Konferencia spojená so slávnostným vyhlásením výsledkov, sa uskutočnila v Bratislave v septembri 2017 za účasti zástupcov ministerstva, Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny a Zastúpenia EK v SR. Medzi účastníkmi konferencie boli taktiež predstavitelia českého centra Euroguidance a realizátori 2 ocenených projektov z českej edície súťaže. Recipročne na konferencii v Prahe vystúpili predstavitelia slovenského centra a 1 z víťazov zo Slovenska.

V októbri 2017 sa v Srbsku konal už 12. ročník cezhraničného seminára s názvom Poradenstvo 4:0: Inovatívne postupy pre nové zručnosti so zapojením poradcov, tvorcov politik a expertov z 10 zúčastnených krajín. Cieľom bola výmena príkladov dobrej praxe a skúseností naprieč jednotlivými krajinami. Okrem 2 zástupcov centra sa seminára zúčastnili aj 4 slovenskí predstavitelia zastupujúci rôzne sektory poradenskej praxe v SR. Na seminár nadväzovala srbská národná konferencia o poradenstve, na ktorej v rámci panelovej diskusie vystúpili členovia centier Euroguidance z rôznych krajín vrátane slovenských zástupcov. Centrum tiež bolo spoluorganizátorom medzinárodnej konferencie „Kariérové poradenstvo – míľniky, úspechy a výzvy“, ktorá sa uskutočnila v októbri 2018 v Martine. Vstup centra Euroguidance bol zameraný na vývoj európskej dimenzie kariérového poradenstva na Slovensku.

Centrum Euroguidance v spolupráci so Združením pre kariérové poradenstvo a rozvoj kariéry v novembri 2017 organizovalo a koordinovalo Týždeň celoživotného poradenstva, nad ktorým prevzali záštitu ministerka školstva, vedy, výskumu a športu SR a generálny riaditeľ Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Do iniciatívy bolo prihlásených vyše 45 akcií, ktoré sa realizovali vo viac ako 20 mestách Slovenska. Medzi zapojenými organizáciami boli zástupcovia sektoru školstva, ako i sektoru služieb zamestnanosti. Týždeň celoživotného poradenstva sa na Slovensku organizoval už po štvrtýkrát a aj v roku 2017 sa konal paralelne s Európskym týždňom odborných zručností. Po prvýkrát tiež bola spustená stránka podujatia tyzdenporadenstva.sk. V spolupráci so sieťou Eurodesk bola v novembri 2017 zrealizovaná

diskusia na tému „Zmení ma pobyt v zahraničí? Ako z toho vytážiť maximum“, ktorej sa zúčastnili zástupcovia IUVENTY, IBM Slovensko a študenti so skúsenosťou s pobytom v zahraničí. Partnerom podujatia bolo Zastúpenie EK na Slovensku. Diskutujúci predstavili skúsenosti z mobility napríklad z Japonska a Malajzie.

S cieľom zvyšovania kompetencií kariérových poradcov na Slovensku zorganizovalo centrum Euroguidance 2 workshopy so skúsenými domácimi i zahraničnými lektormi. Prvý workshop s názvom „Jazyk, slová a reč v poradenstve“ sa uskutočnil v máji 2017 v Bratislave, druhý workshop v novembri 2017 v Košiciach na tému „Svet práce sa mení – a poradenstvo?“. Okrem predstavenia inovatívnych metód v kariérovom poradenstve boli semináre príležitosťou na nadväzovanie kontaktov a výmenu skúseností a nápadov.

Centrum sa v roku 2017 pravidelne zúčastňovalo pracovných a študentských veľtrhov, kde sa verejnosti poskytovali informácie o prínosoch zahraničnej mobility pre získavanie a rozvoj zručností. V apríli 2017 sa členovia centra zúčastnili s oboma NA Erasmus+ pracovného veľtrhu JobExpo v Nitre, v októbri poskytli informácie o zahraničnej mobilite žiakom stredných škôl v rámci študentského veľtrhu AKADÉMIA&VAPAC v Bratislave. Spolu so zástupcami oboch NA Erasmus+ a Zastúpenia EK na Slovensku členovia centra poskytovali informácie o programe Erasmus+ na festivale Pohoda 2017. Zástupcovia centra navyše začali prednášať na Fakulte sociálnych a ekonomických vied Univerzity Komenského v Bratislave na tému interkultúrneho poradenstva a významu zahraničnej mobility v kariérovom vývine žiakov a študentov.

Pripravujúc sa na nové programové obdobie v rokoch 2018 – 2020 vstúpilo centrum Euroguidance koncom roka 2017 do partnerstiev s VÚDPaP, ŠIOV a Národným koordinačným miestom pre EKR, a to s cieľom lepšej koordinácie a súčinnosti v kľúčových oblastiach (napr. pri validácii výsledkov neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa, zavádzaní kariérového poradenstva do školských kurikúl, propagácii nástroja Europass). V novembri 2017 centrum Euroguidance spoluorganizovalo študijnú návštevu predstaviteľov poľského ministerstva školstva vo VÚDPaP.

V roku 2017 slovenské Euroguidance centrum publikovalo elektronický časopis Kariérové poradenstvo v teórii a praxi (2 čísla vydané v júli a decembri 2017); bulletin Euroguidance s aktualitami z oblasti kariérového poradenstva u nás a v zahraničí (3 čísla publikované v júni, októbri a decembri 2017); spoločné kompendium súťažných príspevkov z českej a slovenskej národnej ceny kariérového poradenstva; kompendium ocenených príspevkov z národných cien kariérového poradenstva v Českej republike, Srbsku a SR.

8.3. Sieť Europass

Úlohy Národného strediska Europass⁵ (ďalej len „NSE“) plnilo v roku 2017 Stredisko na uznávanie dokladov o vzdelaní (ďalej len „SUDV“) ministerstva. Pracovalo na zvyšovaní povedomia cieľových skupín (uchádzači o zamestnanie či štúdium, účastníci cezhraničných mobilít a v nižšej miere zamestnávateľia, vzdelávacie inštitúcie a i.) o nástroji Europass ako nástroji sprehľadnenia kvalifikácií predovšetkým pri medzinárodnej pracovnej či študijnej mobilite. Každoročne stúpajúcemu počtu žiadateľov o pridelenie registračného čísla Europass Mobilita boli distribuované potvrdenia a Europass obaly. NSE v roku 2017 okrem priamej komunikácie poskytovalo záujemcom informácie na vlastnom webovom sídle prepojenom

⁵ Na základe Rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady č. 2241/2004/ES z 15. decembra 2004 o jednotnom rámci Spoločenstva pre transparentnosť kvalifikácií a schopností (Europass).

s európskym portálom Europass. V spolupráci s CEDEFOP dokončilo slovenskú lokalizáciu európskeho portálu Europass vrátane jeho nových funkcionalít, technických návodov a pod.

V júni 2017 sa NSE zúčastnilo pravidelného stretnutia národných stredísk Europass, ktoré v Gente zorganizovalo NSE flámsky hovoriacej časti Belgicka. Na stretnutí bol analyzovaný aktuálny stav revízie rozhodnutia o nástroji Europass, konali sa workshopy a konzultácie týkajúce sa plnenia úloh NSE a realizácie projektov.

Najvýraznejšou témou roka 2017 bola pripravovaná revízia rozhodnutia o Europasse. Rozhodnutie z roku 2004 vyčerpalo svoje možnosti a dostatočne nereflektovalo technologický rozvoj. EK preto pripravila ambiciózny návrh nového rozhodnutia. NSE sa aktívne zapájalo a viackrát pripomienkovalo priebežné návrhy dokumentu predstavené zo strany EK, maltského a estónskeho predsedníctva. Tiež bolo členom pracovnej skupiny, ktorá bola vytvorená na pôde ministerstva za účasti ostatných dotknutých subjektov k revízii návrhu rozhodnutia o nástroji Europass.

Nové rozhodnutie o spoločnom rámci na poskytovanie lepších služieb v oblasti zručností a kvalifikácií (Europass) a o zrušení rozhodnutia č. 2241/2004/ES bolo prijaté 12. 4. 2018. Zdôrazňuje prepojitelnosť s ostatnými nástrojmi a službami (EKR, EURES, Euroguidance a pod.). Portfólio Europass má zahŕňať aj výsledky neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa a európsky portál Europass sa má výrazne rozšíriť a poskytovať komplexné informácie o možnostiach akademickej a pracovnej mobility v Európe. Vzory dokumentov majú byť otvorenejšie aktualizácii a personalizácii (vytvorenie osobného profilu na portáli) a preferovanou má byť elektronická forma. Dodatky k diplomom, vysvedčeniam a osvedčeniam vydávané v členských štátoch EÚ majú v rámci sprehľadnenia a porovnateľnosti obsahovať referenciu na zodpovedajúcu úroveň EKR. V súvislosti s revíziou rozhodnutia nastali zmeny aj v oblasti financovania projektov. Po prvýkrát bude Europass ponúkať aj informácie na podporu riadenia profesionálnej kariéry vrátane informácií o trendoch a dopyte na trhu práce.

Od pôvodného návrhu EK, ktorý rátať so zjednotením Národného strediska Europass, centra Euroguidance a Národného koordinačného miesta pre EKR, resp. vytvorenia národného koordinačného a styčného strediska pre zručnosti, pod ktoré by spadali všetky tri služby, sa po kritike členských štátov EÚ upustilo. Napriek tomu boli po zvážení a zohľadnení súčasného smerovania, úloh a charakteru činností súvisiacich s nástrojom Europass úlohy NSE k 1. 2. 2018 v zmysle rozhodnutia ministerky školstva, vedy, výskumu a športu SR presunuté na ŠIOV, ktorý je zároveň Národným koordinačným miestom pre EKR. SUDV v súčasnosti už neplní žiadne súvisiace úlohy.

8.4. Sieť eTwinning

Sieť eTwinning ponúka platformu pre zamestnancov v školstve (učiteľov, riaditeľov, školských knihovníkov a podobne), ktorí pracujú v škole v jednej z krajín zapojených do programu Erasmus+, a je zameraná na ich vzájomnú komunikáciu, spoluprácu, prípravu projektov a zdieľanie zdrojov. Činnosť siete eTwinning v SR zabezpečuje Národná služba pre elektronickú spoluprácu škôl ako Národná podporná služba pre eTwinning (ďalej len „NSS eTwinning“). NSS eTwinning je samostatným pracoviskom Žilinskej univerzity v Žiline. Medzi ciele siete eTwinning patrí získavanie zručností pri vytváraní školských projektov a ich integrácii do vyučovacej hodiny a získanie počítačovej, sociálnej a multikultúrnej gramotnosti pri komunikácii medzi partnerskými školami prostredníctvom internetu a využívaním

moderných komunikačných technológií. eTwinning umožňuje učiteľom a žiakom z 37 európskych krajín spolupracovať v cudzom jazyku pomocou využívania IKT. Ide o online nástroj na vyhľadávanie partnerov a spoluprácu vytvorený EK, ktorý je súčasťou programu Erasmus+. Učitelia si tiež môžu vymieňať učebné postupy a materiály.

eTwinning ponúka všetkým členom komunity príležitosti prezenčného aj online profesionálneho rozvoja na európskej úrovni. Všetky aktivity organizované NSS eTwinning v roku 2017 boli zamerané na zvyšovanie povedomia o sieti eTwinning v slovenských školách a na vzdelávacie aktivity. Atraktivita siete eTwinning stúpa v súvislosti s možnosťou vycestovať na medzinárodné mobility v rámci KA1 a KA2. V tejto oblasti NSS eTwinning úzko spolupracuje s NA Erasmus+ pre vzdelávanie a odbornú prípravu, keďže európsky plán rozvoja školy je dôležitou súčasťou hodnotenia žiadostí o grant a poskytuje informácie o spôsobe, ako škola prepojí eTwinning s plánovanými aktivitami v oblasti mobility. eTwinning bol zaradený do zoznamu školských súťaží podporovaných ministerstvom a je odporúčaný v pedagogicko-organizačných pokynoch pre aktuálny školský rok.

V roku 2017 zorganizovala NSS eTwinning 81 školení kontinuálneho vzdelávania pre učiteľov v rôznych slovenských mestách, 2 e-learningové školenia v spolupráci s českou NSS eTwinning, 16 online webexových seminárov. 2 medzinárodné e-learningové akcie boli zorganizované cez centrálny portál v Bruseli (v slovenskom a anglickom jazyku), na ktorých sa zúčastnilo 44 slovenských učiteľov a desiatky európskych učiteľov. S cieľom podporiť projekty s krajinami v rámci Európskej susedskej politiky vyhlásila slovenská NSS eTwinning súťaž „Dajte šancu učiteľom a žiakom v krajinách eTwinning Plus“⁶. NSS eTwinning zároveň každý rok organizuje súťaž o najlepší eTwinning projekt v šiestich kategóriách, víťazi získajú vecné dary pre triedu a žiaci dostanú praktické IKT darčeky. Realizuje sa tiež pilotný projekt s možnosťou uzatvorenia partnerstva medzi školami v jednej krajine, a to za účelom spolupráce aj učiteľov nehovoriacich cudzím jazykom. V septembri 2017 prebehla súťaž v kreslení na tému Sme si rovní bez ohľadu na národnosť a farbu pleti. NSS eTwinning vybrala víťazov zo 191 zaslaných obrázkov.

V októbri 2017 zorganizovala NSS medzinárodnú konferenciu na tému „Inklúzia v škole“, na ktorej sa zúčastnilo 130 učiteľov z 22 krajín. Následne centrála eTwinning v Bruseli pozvala slovenskú odborníčku, prezentujúcu na tejto konferencii, do odborného tímu eTwinning. Počas výročnej konferencie eTwinning na Malte zorganizovala centrálna služba spolu s EK poradu zástupcov všetkých ministerstiev školstva, aby prediskutovali možnosť hlbšej integrácie eTwinning do vyučovania a vzdelávacích plánov škôl. Za SR sa porady zúčastnili dvaja zamestnanci ministerstva.

Slovenský eTwinning v číslach za rok 2017:

- počet registrovaných učiteľov v roku 2017: 1 201 osôb
- celkový počet zaregistrovaných učiteľov na Slovensku: 8 700 osôb (v Európe cca. 550 000 učiteľov)
- percento aktívnych učiteľov (zo zaregistrovaných) zapojených do projektu: 63 %
- počet nových škôl registrovaných v roku 2017: 268 škôl
- celkový počet nových projektov v roku 2017: 1 201 projektov
- počet nových projektov s účasťou partnera z krajín eTwinning Plus: 243 projektov

⁶ eTwinning Plus zahŕňa šesť krajín európskeho susedstva – Arménsko, Azerbajdžan, Gruzínsko, Moldavsko a Ukrajina, ktoré sú súčasťou Východného partnerstva, a Tunisko, ktoré patrí do Eurostredomorského partnerstva (EUROMED).

- počet značiek kvality: podaný – 132, udelený – 113
- počet článkov o sieti eTwinning v celoštátnych médiách: 18 + 1 regionálny TV šot
- počet medzinárodných eTwinning seminárov organizovaných na Slovensku: 2 semináre
- počet slovenských učiteľov na medzinárodných akciách eTwinning v zahraničí: 118 učiteľov
- počet učiteľov, ktorí sa zúčastnili slovenského on-line školenia: 202 učiteľov
- počet učiteľov, ktorí sa zúčastnili slovenského kontinuálneho vzdelávania: 1 200 učiteľov
- počet ambasádorov (lektorov školení): 21 ambasádorov.

8.5. Sieť EPALÉ

Cieľom elektronickej platformy EPALÉ zameranej na vzdelávanie dospelých v Európe je stať sa hlavným referenčným bodom pre odborníkov v oblasti vzdelávania dospelých v Európe. Úlohou platformy je združovanie komunit v oblasti vzdelávania dospelých v jednom on-line priestore. EPALÉ otvára priestor pre vzájomnú komunikáciu všetkých cieľových skupín v rámci celej EÚ. Interaktivita platformy slúži na zverejňovanie výstupov úspešných projektových aktivít (predovšetkým projektov Erasmus+), napĺňanie knižnice zdrojov za účelom ďalšieho využívania v oblasti vzdelávania dospelých, uverejňovanie správ a noviniek v tejto oblasti, vyhľadávanie a oslovenie potenciálnych projektových partnerov, ako aj partnerov na realizáciu podujatí. Tento typ platformy je prvý svojho druhu pre sektor vzdelávania dospelých a má ambíciu prispievať k podpore rozvoja politik v tejto oblasti a ich zavádzaniu do praxe, ako aj k propagácii všetkých poskytovateľov vzdelávania dospelých.

Činnosť siete EPALÉ v jednotlivých krajinách zabezpečuje Národná podporná služba pre EPALÉ (ďalej len „NSS EPALÉ“), ktorou bola v roku 2017 priamo riadená organizácia ministerstva Národný ústav celoživotného vzdelávania (ďalej len „NÚCŽV“). Cieľovou skupinou EPALÉ je každý, kto sa pohybuje v oblasti vzdelávania dospelých. Okrem toho je EPALÉ určená aj tvorcom politik na národnej a európskej úrovni a zástupcom miestnej samosprávy. V roku 2017 NÚCŽV naďalej vytváral prostredie pre komunikáciu so zainteresovanými stranami a zabezpečoval napĺňanie platformy EPALÉ obsahom na základe kalendára EPALÉ, ako aj aktuálnych tém v rámci vzdelávania dospelých v SR. Prispievateľmi do zdrojov, článkov a správ boli aj tútori regionálnych poradenských centier a rôzne nezávislé subjekty venujúce sa vzdelávaniu dospelých. EPALÉ využívali aj všetci odborní zamestnanci NÚCŽV za účelom pravidelného informovania o svojich projektoch a pracovných aktivitách v oblasti vzdelávania a poradenstva pre dospelých.

Pod záštitou platformy EPALÉ sa v máji 2017 konala medzinárodná konferencia vzdelávateľov dospelých (univerzít tretieho veku), pričom bola vytvorená aj pracovná skupina pre univerzity tretieho veku. V rámci spolupráce s programom pre vzdelávanie dospelých v SR bola sieť EPALÉ v septembri 2017 súčasťou programu na konferencii „Vzdelávanie dospelých a celoživotné poradenstvo – problémy a riešenia“. Informácie o využívaní platformy EPALÉ boli prostredníctvom tútorov poradenských centier prezentované na úrovni regiónov v rámci workshopov organizovaných v rámci programu pre vzdelávanie dospelých (Banská Bystrica, Košice, Trnava). NSS EPALÉ počas týždňa OVP organizovala v decembri 2017 v Banskej Bystrici a Prešove 2 workshopy, ktoré boli zamerané na tému plánovania projektov. Účasť EPALÉ na výstave Biblioteka – Pedagogika v Bratislave v novembri 2017 zaznamenala dôležitý krok v informovanosti o platforme EPALÉ nielen medzi odbornou, ale aj širokou verejnosťou. Počas podujatia boli vytvárané partnerstvá (aj prostredníctvom videa, do ktorého sa oslovení účastníci výstavy – univerzita, súkromná vzdelávacia spoločnosť na Slovensku,

súkromná vzdelávacia spoločnosť vo Viedni so slovenským zastúpením, Zastúpenie EK v SR) s ostatnými odborníkmi v oblasti vzdelávania dospelých v SR. Videá boli zverejnené aj prostredníctvom youtube. NSS EPALE aktívne využívala aj sociálnu sieť Facebook, prostredníctvom ktorej informovala o obsahu platformy a zároveň ponúkala priestor pre live streamy s cieľom propagovať podujatia členov komunity vzdelávateľov dospelých. NSS EPALE tiež napomáhala implementácii politik a odporúčaní EK týkajúcich sa zvyšovania kvality vzdelávania dospelých v SR. K ostatným aktivitám NSS EPALE možno zaradiť realizáciu kampane EPALE (tvorba 3 propagačných videí, editovanie loga EPALE, 2 inzercie v médiách), monitoring médií a preklady materiálov vo forme odborných článkov a zdrojov k relevantnej téme alebo aktuálnym zaujímavostiam z oblasti vzdelávania dospelých.

V priebehu roka 2017 NSS EPALE na všetkých podujatiach informovala o súťaži EPALE, ktorej cieľom bolo motivovať používateľov na vkladanie kvalitného obsahu do platformy s určitou pravidelnosťou. NSS EPALE vytvorila na platforme dve praktické komunity, prostredníctvom ktorých môžu špecifické skupiny odborníkov z oblasti vzdelávania dospelých komunikovať a spoločne využívať materiály, skúsenosti a ďalšie informácie. Prvou bola komunita univerzít tretieho veku, druhá tzv. peer review pre odborníkov z oblasti uznávania výsledkov neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa. NSS EPALE pravidelne spolupracovala s centrálnou podpornou službou v Bruseli, prevádzkovala pre používateľov platformy tzv. helpdesk, ktorý má za úlohu navigovať potenciálnych užívateľov platformou EPALE a koordinovať odborníkov z oblasti vzdelávania dospelých. V septembri 2017 sa zároveň konal on-line audit platformy EPALE v SR.

Rozhodnutím ministerky školstva, vedy, výskumu a športu SR došlo k 31. 3. 2018 k presunu NSS EPALE z pôsobnosti NÚČŽV na ŠIOV. Na základe toho sa ŠIOV od 1. 4. 2018 stal NSS EPALE.

8.6. Sieť národných koordinátorov pre Európsky program pre vzdelávanie dospelých

Úlohou národných koordinátorov je zabezpečiť kontakty s príslušnými ministerstvami a zainteresovanými stranami, podnikmi, sociálnymi partnermi, mimovládnyimi organizáciami a organizáciami občianskej spoločnosti s cieľom zlepšiť súlad medzi politikami v oblasti vzdelávania dospelých a širšími sociálno-ekonomickými politikami. Národní koordinátori koordinujú aktivity poradenských centier, poskytovateľov vzdelávania, asociácií a pod., s cieľom zabezpečiť ich spojenie do uceleného rámca, upriamovať pozornosť na európske politiky a širšie národné politiky a dobrú prax v iných krajinách, zvyšovať povedomie o vzdelávaní dospelých, zabezpečiť väčší dopad pre svoje aktivity v tejto oblasti. Cieľové skupiny siete predstavujú príslušné ministerstvá, sociálni partneri, podniky, poskytovatelia vzdelávania dospelých, odborníci v oblasti vzdelávania dospelých, poskytovatelia poradenských služieb pre dospelých, tvorcovia politik na národnej a regionálnej úrovni, samosprávy, zamestnávateľské zväzy, mimovládne organizácie a organizácie občianskej spoločnosti. Funkciu národného koordinátora v SR v roku 2017 zabezpečoval NÚČŽV.

V rámci podpory ohrozených cieľových skupín na trhu práce boli v júni 2017 zrealizované 3 workshopy (Košice, Banská Bystrica a Trnava) zamerané rozvoj podnikateľských zručností žien a mladých dospelých, zaradenie sa do podnikateľského prostredia a špecifikáciu motivačných faktorov pre úspešné podnikanie. Účastníci workshopov boli informovaní aj o aktivitách a cieľoch siete EPALE. Výstupy boli zverejnené na stránke NÚČŽV a v rámci platformy EPALE.

Do poradenského procesu v poradenských centrách pre dospelých boli v rámci činnosti národného koordinátora pre Európsky program pre vzdelávanie dospelých implementované diagnostické nástroje:

- Bochumský inventár osobnostných charakteristík (BIP) – určený na diagnostiku osobnostných predpokladov, ktoré sú rozhodujúce pre úspech v zamestnaní, poskytuje profil osobnosti, ktorý možno využiť ako jedno z kritérií pri výbere a umiestňovaní zamestnancov, pri poradenstve v kariérovom vývine dospelých a v ďalších oblastiach;
- Dotazník voľby povolania (DVP) – Holandov kód alebo RIASEC, je teória voľby povolania na základe typu osobnosti. Tento dotazník je určený ľuďom, ktorí sa rozhodujú o voľbe povolania a tým, ktorí plánujú svoju profesionálnu kariéru;
- Dotazník motivácie k výkonu (LMI) – určený na diagnostiku motivácie k výkonu v profesijnom kontexte. Cieľom je primerane zachytiť všetky dimenzie konceptu motivácie k výkonu alebo orientácie na výkon.

Vo februári 2017 sa uskutočnilo školenie tútorov poradenských centier na používanie diagnostických nástrojov v praxi. Následne tútori začali pilotne overovať diagnostické nástroje v praxi. V rámci projektu bolo uskutočnených celkovo 1 154 diagnostík (490 BIP, 372 LMI a 292 DVP dotazníkov). Zároveň bolo v máji, júni a septembri 2017 zrealizovaných 5 workshopov (Košice, Banská Bystrica, Žilina, Prešov a Bratislava) zameraných na využívanie diagnostických nástrojov kariérového poradenstva a nastavenie vzájomnej spolupráce medzi školami, poradenskými centrami a zamestnávateľmi. Účastníci workshopov boli informovaní aj o aktivitách a cieľoch EPAL. Výstupy boli zverejnené na stránke NÚCŽV a v rámci platformy EPAL.

Propagačné aktivity projektu zahŕňali:

- informačnú a osvetovú kampaň o potrebe základných zručností a o rozvoji podnikateľských zručností;
- organizáciu medzinárodnej konferencie „Vzdelávanie dospelých a celoživotné poradenstvo – problémy a riešenia“, ktorá sa konala v septembri 2017 v Bratislave;
- webovú stránku projektu (<http://www.nuczv.sk/o-projekte>).

Rozhodnutím ministerky školstva, vedy, výskumu a športu SR došlo k 31. 3. 2018 k presunu národného koordinátora pre Európsky program pre vzdelávanie dospelých z pôsobnosti NÚCŽV na ŠIOV. Na základe toho sa ŠIOV od 1. 4. 2018 stal národným koordinátorom pre Európsky program pre vzdelávanie dospelých.

8.7. Sieť národných koordinačných miest pre implementáciu Európskeho kvalifikačného rámca

Na základe Odporúčania Európskeho parlamentu a Rady o Európskom kvalifikačnom rámci⁷ bolo potrebné zriadiť národné koordinačné miesta (ďalej len „NKM“), ktorých úlohou je usmerňovať a koordinovať procesy prepojenia národných kvalifikačných systémov s EKR. NKM pre EKR je súčasťou siete, ktorú zriaďujú členské štáty v koordinácii s EK na zabezpečenie poradenstva a informácií, ako aj podpory spolupráce medzi členskými štátmi a ďalšími štátmi v oblasti rozvoja EKR a NKR. NKM koordinujú implementáciu EKR

⁷ Odporúčanie Európskeho parlamentu a Rady č. 2008/C 111/01 z 23. apríla 2008 o vytvorení európskeho kvalifikačného rámca pre celoživotné vzdelávanie [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:32008H0506\(01\)&from=SK](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:32008H0506(01)&from=SK)

na národnej úrovni a poskytujú informácie o vzťahoch národných rámcov k EKR. Úzko spolupracujú s poradnou skupinou EK pre EKR.

Za NKM za SR bol určený ŠIOV. Medzi hlavné úlohy NKM patrí koordinácia vypracúvania dokumentov súvisiacich s tvorbou a implementáciou slovenského kvalifikačného rámca (ďalej len „SKKR“), zabezpečenie transparentnosti všetkých procesov v oblasti tvorby a implementácie SKKR a spolupráce zainteresovaných subjektov na tvorbe kvalifikácií, ich zaradovania na referenčné úrovne, monitorovanie súvisiacich procesov, spolupráca na vytváraní podmienok pre uznávanie neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa, podpora presadzovania používania a definovania vzdelávacích výstupov pre potreby SKKR a popisu kvalifikácií a tvorby vzdelávacích programov, vypracúvanie odporúčaní v oblasti uznávania vzdelania a kvalifikácií v oblasti OVP a celoživotného vzdelávania, spolupráca na tvorbe súvisiacich právnych noriem v oblasti celoživotného vzdelávania, NSK a SKKR, informovanie EK, odbornej aj laickej verejnosti o stave implementácie SKKR, spolupráca na prepájaní SKKR na iné európske iniciatívy a nástroje (najmä ECVET a EQAVET⁸), poskytovanie metodického vedenia a poradenstva v oblasti SKKR, ako aj zabezpečovania prepojenia na informačný systém celoživotného vzdelávania. Cieľovými skupinami NKM sú najmä sociálni partneri, štátna správa a samospráva, rezortné organizácie, poskytovatelia formálneho aj neformálneho vzdelávania, študenti a pedagogickí zamestnanci, organizácie tretieho sektora.

V roku 2017 sa realizovali tieto aktivity:

- Ukončenie prvej fázy priradovacieho procesu predložením priradovacej správy SKKR k EKR Poradnej skupine EK pre EKR. V rámci projektu prebehla technická príprava správy (preklady, grafické spracovanie, dokončenie konzultácií k obsahu správy na národnej aj medzinárodnej úrovni). Správa bola predložená a prijatá EK v októbri 2017. V novembri 2017 bola správa prerokovaná a vzatá na vedomie bez pripomienok Hospodárskou a sociálnou radou SR a následne schválená vládou SR.
- V decembri 2017 sa konala národná konferencia „Slovenský kvalifikačný rámec – nová éra kvalifikácií v SR“, na ktorej sa zúčastnili zástupcovia EK, CEDEFOP a zahraniční experti. Bol predstavený súčasný vývoj v oblasti EKR, pričom ministerstvo na tejto konferencii deklarovalo oficiálne prijatie SKKR. Jedným z výsledkov konferencie bolo aj podpísanie dodatku Memoranda o spolupráci pri zabezpečovaní systémových zmien v príprave ľudských zdrojov pre trh práce medzi Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR a ministerstvom.
- Vydanie informačného materiálu „Slovenský kvalifikačný rámec“ v tlačenej aj elektronickej podobe. Elektronicky je dostupný na stránke www.kvalifikacie.sk.
- Realizácia prvého stretnutia pracovnej skupiny k revízii definovania kvalifikačných štandardov v kontexte nového vývoja EKR.
- Účasť na pravidelných stretnutiach poradnej skupiny EK pre EKR a iných aktivitách súvisiacich s implementáciou EKR, metodikou vzdelávacích výstupov a ďalších odborných stretnutiach a konferenciách organizovaných EK a inými inštitúciami.

Rok 2017 bol pre NKM významný z pohľadu zmien, ktoré prinieslo revidované znenie odporúčania o zavedení EKR a jeho následná implementácia. Úspešné dokončenie priradovacej správy a jej pozitívne hodnotenie zo strany EK a zástupcov členských štátov EÚ posilnilo pozíciu NKM a ministerstva v poradnej skupine pre EKR. To sa následne premietlo do ďalších aktivít realizovaných v spolupráci s EK v roku 2018 (prezentácia v rámci

⁸ Európsky referenčný rámec zabezpečenia kvality odborného vzdelávania a prípravy

konferencie 10. rokov EKR vo februári 2018, organizácia 45. zasadnutia poradnej skupiny pre EKR v Bratislave spojeného s odbornou medzinárodnou konferenciou „Intended and Achieved Learning Outcomes“ v apríli 2018).

8.8. Informačná sieť Eurodesk

Informačná sieť Eurodesk Slovensko zabezpečuje informačný servis na národnej a regionálnej úrovni pre organizácie, ktoré pracujú s mládežou v oblasti neformálneho vzdelávania. Eurodesk Slovensko je súčasťou IUVENTY. Úlohou siete Eurodesk je najmä šírenie informácií a popularizácia možností pre mladých ľudí vycestovať do zahraničia za prácou, štúdiom, stážami, dobrovoľníctvom či iným typom medzinárodnej mobility. Počas roka 2017 Eurodesk spolupracoval so 6 regionálnymi koordinátormi.

Eurodesk v roku 2017 pripravil propagačný materiál s informáciami a návodom, ako postupovať pri príprave mládežníckej výmeny v programe Erasmus+. Cieľom tohto materiálu s názvom Hviezda Európy bolo poskytnúť odporúčania, ako naplánovať a zrealizovať projekt. Zástupca siete Eurodesk sa pravidelne zúčastňoval pracovných stretnutí štruktúrovaného dialógu, ktoré organizuje Rada mládeže Slovenska. Cieľom bolo zvýšenie záujmu mladých ľudí o aktívnu účasť na tvorbe miestnych, regionálnych aj európskych politík týkajúcich sa mládeže. Pokračovala spolupráca so Zastúpením EK na Slovensku a jej informačnými strediskami – Europe Directs. Eurodesk sa zúčastnil Bratislavského hudobného festivalu, Dňa Európy, festivalu Pohoda alebo podujatia Majáles, ktoré bolo súčasťou Európskeho týždňa mládeže. Počas tohto týždňa pripravil koordinátor Eurodesk v spolupráci s krajským multiplikátorom v Prešove stretnutie s názvom Erasmus+ coffee. Koordinátor Eurodesk sa zapojil aj do hudobnej kultúrnej akcie Bažant na Mlynoch v Bratislave. Počas tejto udalosti boli mladí ľudia informovaní o možnostiach cestovania a učenia sa v rámci spoločného európskeho priestoru. V spolupráci so Zastúpením EK v SR sa v júli 2017 obe NA, ako aj koordinátor Eurodesk, zúčastnili hudobného festivalu Pohoda 2017, na ktorom zorganizovali diskusie na tému budúcnosti mladých ľudí v Európe ako potenciálnych účastníkov mobility v programe Erasmus+.

Eurodesk sa v spolupráci s regionálnymi koordinátormi zúčastnil v auguste 2017 v Spišskom Podhradí festivalu Európa pod hradom. Podujatie zorganizovala dobrovoľníčka EDS a jeho cieľom bolo šíriť európske hodnoty, ktoré sprostredkúva aj program Erasmus+. Počas športového podujatia Šváby v akcii v Prešove v auguste 2017 boli v spolupráci s regionálnym koordinátorom prezentované možnosti mobility v programe Erasmus+. Vďaka tomuto podujatiu sa podporili aj dobrovoľnícke aktivity v športe, ktoré sú spolu so sociálnym začlenením, rovnakými príležitosťami a informovaním o dôležitosti zdraviu prospešných pohybových aktivít jedným z kľúčových aspektov programu. Eurodesk sa v spolupráci s regionálnymi koordinátormi a NA zúčastnil v septembri 2017 Trhu dobrovoľníctva a Veľtrhu organizácií pracovníkov s mládežou, ktorých cieľom bolo udržanie partnerstiev na regionálnej úrovni a zvýšenie povedomia mládeže o možnostiach programu Erasmus+. Eurodesk tiež propagoval kampaň „Time to Move“ orientovanú na mobilitu a možnosti vzdelávania v zahraničí. V októbri 2017 sa zúčastnil na študentskom veľtrhu Akadémia&Vapac, či na podujatí „IUVENTA – Neformálne k úspechu mladých“, ktoré bolo súčasťou Týždňa celoživotného učenia 2017. V spolupráci s centrom Euroguidance bola v novembri 2017 zrealizovaná diskusia na tému „Zmení ma pobyt v zahraničí?“.

Počas roka 2017 sa konali 2 medzinárodné stretnutia siete Eurodesk (v marci v Nemecku a v októbri v Bulharsku). Slovenský koordinátor Eurodesku sa zúčastnil

medzinárodného tréningu na ostrove Utoya v Nórsku, ktorý bol venovaný kampani Rady Európy „Bez nenávisťi“ venovanej téme predchádzania radikalizácii mládeže. V decembri 2017 sa koordinátor Eurodesk zúčastnil v Liptovskom Jáne školenia Annual, ktoré je každoročným stretnutím dobrovoľníkov, kde dobrovoľníci zhodnotili svoje skúsenosti, získané kompetencie a prediskutovali možnosti ich efektívneho využitia v pracovnom aj osobnom živote.

Eurodesk počas roka 2017 podporil medzinárodný prieskum siete Eurodesk, ktorý trval od apríla do septembra 2017. Išlo o on-line celoeurópsky prieskum, ktorý realizuje a uverejňuje Eurodesk Brussels Link. Prieskumu sa zúčastnilo 939 respondentov v 30 krajinách Európy vrátane Slovenska.

9. Príprava nového programu EÚ po roku 2020

Európska komisia zverejnila 30. 5. 2018 návrh nového programu EÚ v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy, mládeže a športu s pracovným názvom Erasmus. Program by sa mal realizovať v rokoch 2021 – 2027. Uvedený návrh je súčasťou návrhu viacročného finančného rámca, t.j. rozpočtu EÚ na nové programové obdobie. V návrhu programu Erasmus navrhuje EK zdvojnásobiť objem finančných prostriedkov na 30 miliárd EUR. V rámci tohto rozpočtu má byť 24,9 miliárd vyčlenených na vzdelávanie a odbornú prípravu, 3,1 miliardy na mládež a 550 miliónov na šport. Podobne ako v predchádzajúcom programovom období majú byť na podporu medzinárodnej dimenzie do programu poskytnuté ďalšie zdroje z nástrojov externej spolupráce.

Návrh EK zväčša zachováva štruktúru súčasného programu. Nový program by mal prispieť k napĺňaniu kľúčových politických cieľov, ktorými sú vytvorenie európskeho vzdelávacieho priestoru do roku 2025, posilnenie postavenia mladých ľudí a podpora európskej identity prostredníctvom politik v oblasti mládeže, vzdelávania a kultúry. Nový program by sa tiež mal zameriavať na inklúziu a oslovenie mladých ľudí s rôznorodým zázemím, najmä tých zo znevýhodneného prostredia. Cieľom nového návrhu je oproti súčasnému programu:

- zvýšiť počet prijímateľov, a to až na trojnásobok osôb (predpoklad 12 miliónov osôb). po prvý krát by mala byť umožnená i mobilita v oblasti športu;
- osloviť ľudí zo všetkých sociálnych prostredí, a to zjednodušením systému, znížením administratívnej záťaže, a celkovým uľahčením prístupu a pre malé lokálne organizácie;
- posilniť medzinárodnú dimenziu programu budovaním užšej spolupráce s tretími krajinami v rámci všetkých akcií (aj kombináciou fyzickej a virtuálnej mobility a spolupráce);
- s cieľom posilniť konkurencieschopnosť podporovať výhladovo orientované oblasti štúdia, ako napr. energia z obnoviteľných zdrojov, zmena klímy, environmentálne inžinierstvo, robotika, umelá inteligencia, dizajn, inovácie, kreativita a podnikavosť;
- podporiť angažovanosť mladých ľudí do spoločnosti a vecí verejných, zintenzívniť dialóg mládeže s tvorcami politik, ako aj zvýšiť ich povedomie o hodnotách EÚ;
- posilňovať európsku identitu vďaka cestovaniu prostredníctvom novej iniciatívy DiscoverEU, ktorá má poskytnúť mladým ľuďom príležitosti objavovať kultúrne dedičstvo a rozmanitosť Európy;
- zlepšovať synergie s inými finančnými nástrojmi EÚ (napr. ESF+, Horizont Europe a pod.).

Keďže v prípade nového programu Erasmus ide o návrh Európskej komisie, budú k nemu v najbližších mesiacoch prebiehať diskusie na európskej úrovni. Ich výsledkom bude sfinalizovaná podoba programu Erasmus, ktorú však v súčasnosti ešte nie je možné predikovať.

10. Záver

Obidve NA Erasmus+ v SR pracovali v roku 2017 podľa platnej príručky pre národné agentúry, ktorá stanovuje požadované činnosti, spôsob ich realizácie, ich početnosť a formy aktivít s konečnými užívateľmi (tzv. minimálne požiadavky). NA realizovali nielen minimálne požiadavky, ale tradične v niektorých oblastiach práce ich aj prekročili (informačné a školiace semináre). NA poskytli desiatky individuálnych konzultácií pre potenciálnych žiadateľov v rámci výzvy na rok 2017 a nad požadovaný štandard organizovali ad hoc podujatia na základe požiadavky EK, resp. Zastúpenia EK na Slovensku (účasť na stánku EK na festivale Pohoda 2017, stánok na Dni Európy 2017 a Uličke jazykov 2017 a pod.). Informačnú a diseminačnú úlohu spĺňajú aj elektronické bulletiny vydávané zo strany SAAMS pre jednotlivé sektory vzdelávania a odbornej prípravy, ktoré sú uverejnené na webovej stránke programu a tiež distribuované skupinám záujemcov (hodnotitelia, podávateľia projektov, školy a iné vzdelávacie inštitúcie).

V rámci informačnej kampane k výzve 2017 sa NA Erasmus+ pre vzdelávanie a odbornú prípravu zamerala aj na najmenej rozvinuté okresy. Z celkového počtu 12 najmenej rozvinutých okresov⁹ bolo na informačnom dni v Košiciach zastúpených 9 okresov. SAAMS v spolupráci s MPC v Bratislave osobitne prezentovala program Erasmus+ a možnosti zapojenia sa do neho na 2 aktivitách organizovaných MPC, ktorých účastníkmi boli učitelia a zamestnanci v školstve z najmenej rozvinutých okresov. Z hľadiska diseminácie výsledkov a valorizácie projektov bola významná predovšetkým národná konferencia k 30. výročiu programu Erasmus+ organizovaná zo strany SAAMS, v spolupráci s IUVENTOU, v septembri 2017 v Bratislave, ako aj medzinárodný peer learning seminár k problematike ECVET v októbri 2017 v Bratislave. NA Erasmus+ pre mládež a šport podporovala viditeľnosť programu a informovanosť verejnosti aj účasťou na propagačných aktivitách, ktoré pripravovali organizácie pracujúce v oblasti práce s mládežou, napr. Deň otvorených dverí EuropeDirect Trenčín, Veľtrh dobrovoľníctva v Bratislave organizovaný Bratislavským dobrovoľníckym centrom, či aktivity organizované v spolupráci s EuropeDirect Senica. NA je zapojená do medzinárodného projektu strategického partnerstva pod názvom Europe goes local. Tento projekt je zameraný na kvalitu práce s mládežou na samosprávnej úrovni a v roku 2017 začala jeho prípravná fáza. Tiež je zapojená do projektu KA3 na centralizovanej úrovni, ktorý je zameraný na výchovu pracovníkov s mládežou v oblasti ľudských práv. NA tiež sledovala stav napĺňania cieľov a priorít, akými boli napr. zvyšovanie počtu prvožiadateľov, počtu mladých ľudí s nedostatkom príležitostí, či rómskej menšiny. Týmto cieľovým skupinám boli sprostredkované a prezentované príležitosti zapojenia sa do programu v rámci celej SR.

Významným krokom v sledovaní dopadu programu na národnej úrovni je návrh kontrolných aktivít v rámci prípravy správy ministerstva pre EK každoročne v októbri daného roku. Súčasťou tejto aktivity je aj osobitná správa o sledovaní dosahovania indikátorov stanovených v nariadení o programe Erasmus+. Z hodnotiacich správ aj konferencií realizovaných v roku 2017 je zjavné, že o program Erasmus+ bol na Slovensku veľký záujem, o čom svedčí miera úspešnosti vo väčšine akcií v rozmedzí 30 – 70 %. To vytvára dobrú

⁹ Počet najmenej rozvinutých okresov sa odvíja od posledného kvartálu predchádzajúceho kalendárneho roku (t.j. kvartálu/roku, v ktorom bola publikovaná výzva na nasledovný rok).

štartovaciu pozíciu pre kvalitnú realizáciu programu v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy tým, že sú kontrahované a financované len kvalitné projekty. Tento záujem však má aj negatívnu stránku, ktorou je vysoká neuspokojenosť podávateľov projektov najmä v oblasti vysokoškolského vzdelávania a vzdelávania dospelých (predovšetkým v projektoch KA2). Približne 40 % podaných projektov dosiahlo kvalitu, ktorá ich oprávňovala na financovanie, avšak nedostatok finančných prostriedkov to neumožnil.

Program Erasmus+ ako nástroj výrazne prispieva k plneniu cieľov Stratégie SR pre mládež na roky 2014 – 2020. Zároveň prostredníctvom svojich školiacich aktivít podporuje dobrovoľníctvo a participáciu mladých ľudí s nedostatkom príležitostí, napomáha uznávaniu prínosov neformálneho vzdelávania, zvyšuje kompetencie mladých ľudí a motivuje ich ovplyvňovať dianie na národnej aj na medzinárodnej úrovni. Od mája 2017 bola vytvorená sieť 6 regionálnych koordinátorov, ktorých hlavnou úlohou okrem reprezentácie regionálneho zastúpenia IUVENTY je aj miesto prvého kontaktu pre cieľové skupiny daného regiónu a zabezpečenie aktivít v regióne. V SR je viacero organizácií, ktoré majú kľúčový dopad na prácu s mládežou na Slovensku, vrátane dobrovoľníckych organizácií a organizácií pracujúcich s dobrovoľníkmi zo zahraničia.

Finančné prostriedky (globálny grant na rok 2017 pridelený zo strany EK) sa v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy podarilo nakontrahovať na 100,14 %. Jeho priebežné čerpanie je v rozmedzí 97 – 98 %. Toto vysoké čerpanie však negatívne ovplyvňuje realizácia projektov v rámci akcie KA1 – Vzdelávacia mobilita do partnerských krajín, v ktorej vysoké školy nie sú schopné (a ani ochotné) čerpať pomerne vysoké granty pridelené na oblasti Blízkeho Východu, severnej Afriky a Juhoafrickú republiku. Uvedená skutočnosť môže postupne ovplyvňovať mieru čerpania, ktorá môže z tohto dôvodu mierne klesnúť. Globálny grant na rok 2017 bol v oblasti mládeže nakontrahovaný na 101,71 %, pričom jeho priebežné čerpanie zatiaľ dosiahlo úroveň cca. 70 %.

Zoznam použitých skratiek

Cedefop	Európske stredisko pre rozvoj odborného vzdelávania
EACEA	Výkonná agentúra pre vzdelávanie, audiovizuálny sektor a kultúru
ECHE	Európska charta pre vysokoškolské vzdelávanie
ECVET	Európsky systém prenosu kreditov v odbornom vzdelávaní a príprave
EDS	Európska dobrovoľnícka služba
EK	Európska komisia
EKR	Európsky kvalifikačný rámec pre celoživotné vzdelávanie
EQAVET	Európsky referenčný rámec zabezpečenia kvality odborného vzdelávania a prípravy
EÚ	Európska únia
IKT	informačno-komunikačné technológie
IUVENTA	IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže
KA	klúčová akcia
MPC	Metodicko-pedagogické centrum
MSP	malé a stredné podniky
NA	Národná agentúra (programu) Erasmus+
NKM	národné koordinačné miesto
NKR	Národný kvalifikačný rámec
NRO	najmenej rozvinuté okresy
NSE	Národné stredisko Europass
NSK	Národná sústava kvalifikácií
NSS EPALE	Národná podporná služba pre EPALE
NSS eTwinning	Národná podporná služba pre eTwinning
NÚCŽV	Národný ústav celoživotného vzdelávania
OEET	elektronický nástroj na hodnotenie prihlášok expertmi
OLS	online jazyková podpora
OVP	odborné vzdelávanie a príprava
OZ	občianske združenie
SAAMS	Slovenská akademická asociácia pre medzinárodnú spoluprácu
SKKR	Slovenský kvalifikačný rámec
SR	Slovenská republika
SUDV	Stredisko na uznávanie dokladov o vzdelaní
ŠIOV	Štátny inštitút odborného vzdelávania
ŠŠI	Štátna školská inšpekcia
TCA	aktivity nadnárodnej spolupráce
VÚDPaP	Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie
V4	Vyšehradská skupina
ZIPCeM	Združenie informačných a poradenských centier mladých v SR
ZMOS	Združenie miest a obcí Slovenska
ZUŠ	základná umelecká škola